

ISSN 2786-9016

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ

Видається за інформаційної підтримки Державної аудиторської служби України

№ 2 (229)
Л Ю Т И Й
2025

**СКЛАД РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ
ВСЕУКРАЇНСЬКОГО НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО
ЖУРНАЛУ «ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ»**

Шкуронат Олександр Григорович — заступник Голови Держаудитслужби, кандидат економічних наук

Волянський Ігор Романович — директор Департаменту стратегічного планування, звітності та координації здійснення державного фінансового контролю Держаудитслужби

Голландс Світлана Станіславівна — в. о. начальника Відділу інформації та комунікацій з громадськістю Держаудитслужби

Брадул Олександр Михайлович — декан факультету економіки та управління бізнесом Криворізького національного університету, доктор економічних наук, професор

Кашубіна Юлія Богданівна — проректор з науково-педагогічної та виховної роботи Криворізького національного університету, кандидат економічних наук, доцент

Коваленко Юлія Михайлівна — професор кафедри фінансових ринків Університету державної фіскальної служби України, доктор економічних наук, професор

Котляревський Ярослав Вікторович — радник заступника Міністра фінансів України, доктор економічних наук, професор

Любкіна Олена Вікторівна — заступник декана з навчально-методичної роботи економічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор економічних наук, доцент

Лютій Ігор Олексійович — завідувач кафедри фінансів Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор економічних наук, професор, заслужений економіст України

Мельников Олександр Валерійович — головний редактор Всеукраїнського науково-практичного журналу «Фінансовий контроль», доктор економічних наук

Мігус Ірина Петрівна — проректор з наукової роботи Університету «КРОК», доктор економічних наук, професор

Рибак Сергій Олександрович — докторант Пряшівського університету в Пряшеві, доктор економічних наук, доцент

Рижаків Дмитро Андрійович — професор кафедри менеджменту в будівництві Київського національного університету будівництва і архітектури, доктор економічних наук, доцент

Рожко Олександр Дмитрович — проректор з науково-педагогічної роботи (перспективний розвиток) Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор економічних наук, професор, заслужений економіст України

Рудницька Руслана Михайлівна — співкерівник українсько-голландського проекту двосторонньої співпраці Міністерств фінансів України та Нідерландів «Сприяння впровадженню державного внутрішнього фінансового контролю в Україні», кандидат економічних наук

Ткаченко Наталія Володимирівна — директор Інституту післядипломної освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор економічних наук, професор, заслужений економіст України

Турило Анатолій Михайлович — доцент кафедри фінансів суб'єктів господарювання та інноваційного розвитку Криворізького національного університету, доктор економічних наук

Хаджинова Світлана — заступник директора Центру паперової промисловості та поліграфії Лодзинського технічного університету, доктор хабілітований, інженер

Чугунов Ігор Якович — завідувач кафедри фінансів Київського національного торговельно-економічного університету, доктор економічних наук, професор

Шахно Альона Юрївна — завідувач кафедри економіки, організації та управління підприємствами Криворізького національного університету, доктор економічних наук, доцент

Шевчук Олег Анатолійович — перший проректор з навчально-методичної та виховної роботи Університету державної фіскальної служби України, доктор економічних наук, професор

Штангрет Андрій Михайлович — завідувач кафедри фінансово-економічної безпеки, обліку і оподаткування Української академії друкарства, доктор економічних наук, професор

Шубалий Олександр Михайлович — завідувач кафедри економіки Луцького національного технічного університету, доктор економічних наук, професор

Явор Мартін — директор Центру неперервного та компетентного моделювання Пряшівського університету в Пряшеві, доктор філософії (PhD), доцент

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ:

Директор підприємства — Андрій Зінченко

Головний редактор — Олександр Мельников

Дизайн і художнє оформлення — Юлія Попова

Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен та інших відомостей несуть автори публікацій. Редакція може не поділяти погляду автора та залишає за собою право на скорочення і редагування текстів

Редакція журналу «Фінансовий контроль»:
м. Київ, вул. Малинська, 4а, корп. Лабораторний 01-4
Тел.: (067) 236 62 07
E-mail: dficontrol@ukr.net www.fincontrolnew.com.ua

СПІВЗАСНОВНИКИ:

Університет державної фіскальної служби України,
Київський національний торговельно-економічний університет,
Криворізький національний університет,
Державне підприємство «Державне управління комплексного забезпечення»
(свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК №7923 від 01.09.2023)

Всеукраїнський науково-практичний журнал
Видається з квітня 1999 року
Виходить дванадцять разів на рік
УДК 336.148

Свідоцтво про державну реєстрацію:
КВ № 23487-13327ПР від 02.07.2018®

АКТУАЛЬНА ТЕМА : Щодо роботи з компаніями кінцевим бенефіціаром яких є підсанкційні особи	4
ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ : Нові аспекти обліку нематеріальних активів та інвестиційної нерухомості	8
НА ЗАМІТКУ : Питання оплати праці працівника у відрядженні, що працює за сумісництвом	11
МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ : Як аудит бюджету громади дозволяє вдосконалити процес управління	14
У ФОКУСІ ПЕРЕВІРКИ : Донесення актуальної інформації за кордон чи закупівля статей, сценаріїв, та серіалів?	18
МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ : Втілення енергоефективності так і залишилося віртуальною реальністю	21
ОСВІТА : Фінансові проблеми фахової передвищої медичної освіти: причини та шляхи вирішення	29
З РЕГІОНІВ : Рудименти райцентру та управлінські «звички» — причини фінансових негараздів	32
МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ : Розумно господарювати не варто чекати бюджетні кошти — де поставити кому?	36
З РЕГІОНІВ : Проблеми ЖКГ Полтавського регіону	39
НА ЗАМІТКУ АУДИТОРУ : Окремі нюанси та обмеження законодавства про публічні закупівлі	42
ДЕРЖАВНА КАНЦЕЛЯРІЯ : Урядовий бюлетень	46
РАЗОМ МИ СИЛЬНІ : Життя – кришталь. Кришталь – життя	51

ЩОДО РОБОТИ З КОМПАНІЯМИ КІНЦЕВИМ БЕНЕФІЦІАРОМ ЯКИХ Є ПІДСАНКЦІЙНІ ОСОБИ

Згідно закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 06.12.2019 №361-IX юридичні особи, які є засновниками (учасниками) юридичних осіб, і фізичні особи, які є засновниками (учасниками) юридичних осіб та (або) здійснюють вирішальний вплив на їхню діяльність, зобов'язані надавати на запит юридичних осіб інформацію, необхідну для подання юридичною особою для внесення або актуалізації в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань інформації про кінцевого бенефіціарного власника та структуру власності юридичної особи, а також самостійно повідомляти юридичних осіб про зміну кінцевого бенефіціарного власника та (або) структури власності юридичної особи протя-

гом 5 робочих днів з дати виникнення такої зміни.

До Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування» від 12.10.2022 №1178 внесено зміни від 25.02.2023, а саме, додано пп. 11 п. 44 «Особливостей», згідно якого Замовник приймає рішення про відмову учаснику процедури закупівлі в участі у відкритих торгах та зобов'язаний відхилити тендерну пропозицію учасника процедури закупівлі в разі, коли: «учасник процедури закупівлі або кінцевий бенефіціарний власник, член або учасник (акціонер) юридичної особи — учасника процедури закупівлі є особою, до якої застосовано санкцію у вигляді заборони на здійснення у неї публіч-

них закупівель товарів, робіт і послуг згідно із Законом України «Про санкції», крім випадку, коли активи такої особи в установленому законодавством порядку передані в управління АРМА».

Указами Президента України, на підставі рішень Ради національної безпеки і оборони України «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» застосовуються персональні спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) до фізичних осіб та юридичних осіб.

В своїй роботі державні аудитори стикнулися з проблемою ухилення від впливу персональних санкцій накладених указами Президента України, шляхом використання компаній зареєстрованих в інших країнах.

Під час ревізії Департаменту з питань виконання кримінальних покарань (далі — Департамент) перевірялося питання дотримання законодавства про закупівлі. Перевірялась процедура закупівлі електричної енергії за номером UA-2022-12-16-015668-а, яка проведена шляхом відкритих торгів з особливостями. За результатами аукціону (з 2 учасників), визначено переможця торгів ТОВ «ТВІЙ ГАЗЗБУТ», з яким в подальшому укладено Договір і виконано, протягом 2023 р., у повному обсязі на загальну суму 294,8 тис. гривень.

Відповідно до інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб та громадських формувань: засновником юридичної особи ТОВ «ТВІЙ ГАЗЗБУТ» є компанія ЄГАЗ Холдінг Гмбх (адреса засновника — Австрія, Швіндгасе, 5/1/4, 1040 Відень), 100% якої у володінні Дмитра Васильовича Фірташа.

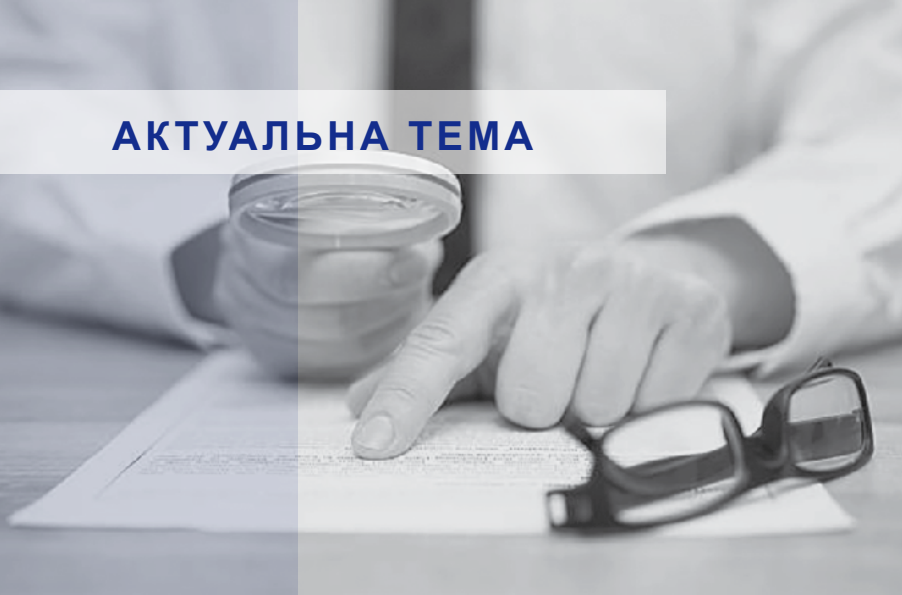
Тобто, Дмитро Васильович Фірташ має непрямий вирішальний вплив на господарську діяльність ТОВ «ТВІЙ ГАЗЗБУТ» зокрема таких, що виникають із зобов'язань, у тому числі з торгових зобов'язань, із зобов'язань, що виникають внаслідок умов фінансової підтримки, умов виконання зобов'язань тощо.

Персональні спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) до Фірташа Дмитра Васильовича існували в періоді дії Договору з ТОВ «ТВІЙ ГАЗЗБУТ» відповідно до Указу Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 18.06.2021р. «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» від 24.06.2021р. №266/2021 — санкції застосовано терміном на 3 роки.

У своїй тендерній пропозиції ТОВ «ТВІЙ ГАЗЗБУТ» зазначив, що не є особою, до якої застосовано санкцію у вигляді заборони на здійснення у неї публічних закупівель товарів, робіт і послуг згідно із Законом України «Про санкції». І дійсно, «ТВІЙ ГАЗЗБУТ» не внесено в реєстр про рішення Антимонопольного комітету України про визнання вчинення суб'єктами господарювання порушень законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді спотворення результатів торгів (тендерів) та накладення штрафів.

Проте, відповідно до Указу Президента України від 24.06.2021р. №266/2021, до кінцевого бенефіціара ТОВ «ТВІЙ ГАЗЗБУТ» Фірташа Дмитра Васильовича, накладено такий вид обмежувального заходу як зупинення виконання економічних та фінансових зобов'язань.

ТОВ «ТВІЙ ГАЗЗБУТ» зазначив у тендерній пропозиції недостовір-

ну інформацію, що є суттєвою для визначення результатів відкритих торгів. Так, як реалізація умов договору неодмінно призведе до економічного збагачення підсанкційної особи, як кінцевого одержувача винагороди.

Замовник приймає рішення про відмову учаснику в участі у процедурі закупівлі та зобов'язаний відхилити тендерну пропозицію учасника у випадках, передбачених ч. 1 ст. 17 Закону України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 №922-VIII.

Також, на підтвердження неможливості прийняття «ТВІЙ ГАЗЗБУТ» участі у закупівлі з наведених вище підстав є рішення постійно діючої адміністративної колегії Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель від 06.12.2022 №7193-р/пк-пз про відмову у задоволенні скарги ТОВ «ТВІЙ ГАЗЗБУТ» на рішення замовника про відхилення його тендерної пропозиції у закупівлі UA-2022-11-03-012010-а, а також рішення Колегії від 12.01.2023 №417-р/пк-пз, від 23.01.2023 №728-р/пк-пз, які містять аналогічне обґрунтування порушення вимог ст. 17 Закону «Про публічні закупівлі» та неможливості участі ТОВ «ТВІЙ ГАЗЗБУТ» у публічних закупівлях на території

України, прийнятих як за результатами розгляду скарг ТОВ «ТВІЙ ГАЗЗБУТ», так і розгляду скарг, ініціаторами яких були замовники ряду закупівель: UA-2022-12-14-015164-а; UA-2022-12-28-002850-а. Вказаними рішення органу оскарження, які є чинними, встановлено порушення ТОВ «ТВІЙ ГАЗЗБУТ» вимог Закону «Про публічні закупівлі», що виразилося у поданні недостовірної інформації для участі у процедурі, оскільки «ТВІЙ ГАЗЗБУТ» є особою, щодо якої застосовані санкції згідно Закону України «Про санкції».

Враховуючи наведене, у зв'язку з тим, що учасник процедури закупівлі зазначив у тендерній пропозиції недостовірну інформацію, Департамент повинен був згідно ст. 17 Закону України №922 відхилити тендерну пропозицію із зазначенням аргументації в електронній системі.

На сьогодні, Департамент має можливість ініціювати позовну заяву про визнання договору на закупівлю електричної енергії укладеному з ТОВ «ТВІЙ ГАЗЗБУТ» недійсним.

Ст. 236 ЦК України передбачено, що правочин, визнаний судом недійсним, є недійсним з моменту його вчинення. Якщо за недійсним правочином права та обов'язки передбачалися лише на майбутнє, можливість настання їх у майбутньому припиняється.

Недійсний правочин не створює юридичних наслідків, крім тих, що пов'язані з його недійсністю. У разі недійсності правочину кожна із сторін зобов'язана повернути другій стороні у натурі все, що вона одержала на виконання цього правочину, а в разі неможливості такого повернення, зокрема тоді, коли одержане полягає у користуванні майном, виконаній роботі, наданій

послугі, — відшкодувати вартість того, що одержано, за цінами, які існують на момент відшкодування (ч.1 ст. 216 ЦК України).

Згідно з ч.3 ст. 228 ЦК України, якщо визнаний судом недійсний правочин було вчинено з метою, що завідомо суперечить інтересам держави і суспільства, то при наявності умислу у обох сторін — в разі виконання правочину обома сторонами — в дохід держави за рішенням суду стягується все одержане ними за угодою, а в разі виконання правочину однією стороною з іншої сторони за рішенням суду стягується в дохід держави все одержане нею і все належне — з неї першій стороні на відшкодування одержаного. При наявності умислу лише у однієї із сторін все одержане нею за правочинном повинно бути повернуто іншій стороні, а одержане останньою або належне їй на відшкодування виконаного за рішенням суду стягується в дохід держави.

Довідково. Аналогічний випадок викладено в Рішенні Господарського суду Житомирської області від 18.12.2024 №124149980, за судовою справою №906/565/24. Ухвалою суду, позов задоволено у повному обсязі. Визнано недійсним договір №41-30/01 на закупівлю електричної енергії від 30.01.2023, укладений між Новогуївинським виробничим житловим ремонтно-експлуатаційним комунальним підприємством (ідентифікаційний код 30273396) та ТОВ «ТВІЙ ГАЗЗБУТ» (ідентифікаційний код 43965848). Та вирішено стягнути з «ТВІЙ ГАЗЗБУТ» на користь Новогуївинського виробничого житлового ремонтно-експлуатаційного комунального підприємства 804 162,82 грн, а з Новогуївинського виробничого житлового ремонтно-експлуатаційного комунального підприємства одержані ним за рішенням суду

кошти у розмірі 804 162,82 грн стягнути в дохід держави.

Так, на сьогодні, в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань значиться в інформації про кінцевого бенефіціарного власника ТОВ «ТВІЙ ГАЗЗБУТ» — Фірташ Дмитро Васильович.

Указом Президента України №376/2024 від 24.06.2024 санкції до Дмитра Васильовича Фірташа продовжено, ще на 10 років.

Можливість брати участь у відкритих торгах або переговорних процедурах компаніям котрими володіють «підсанкційні» особи закрито з 25.02.2023 зі зміною п. 44 постанови КМУ від 12.10.2022 №1178.

Тому, ТОВ «ТВІЙ ГАЗЗБУТ» змінив тактику та продовжує працювати на теренах України, шляхом взяття участі в закупівлях без використання електронної системи і по сьогодні.

Таким чином, при проведенні заходів державного фінансового контролю при перевірці питання дотримання законодавства про закупівлі зазначені нормативні акти необхідно тримати на постійному контролі.

Ігор Мацапура,
головний державний аудитор
відділу державного фінансового
аудиту в органах влади
Департаменту контролю в галузі
оборони, в правоохоронних
органах та органах влади

Ніна Вестя,
головний державний фінансовий
інспектор відділу інспектування
в галузі оборони Департаменту
контролю в галузі оборони, в
правоохоронних органах
та органах влади

НОВІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ НЕРУХОМОСТІ

З 1 січня 2025 р. в Україні набувають чинності зміни в бухгалтерському обліку для бюджетних установ. Ці нововведення спрямовані на підвищення прозорості фінансової звітності та покращення управління бюджетними коштами, що стосуються нематеріальних активів та інвестиційної нерухомості.

Наказом Міністерства фінансів України (далі — Мінфін) від 11.07.2024 №338 внесено зміни до НП(С)БОДС 122 «Нематеріальні активи», затвердженого наказом Мінфіну від 12.10.2010 №1202 (далі — Наказ №338), а наказом Мінфіну від 08.07.2024 №329 — до НП(С)БОДС 129 «Інвестиційна нерухомість», затвердженого наказом Мінфіну від 24.12.2010 №1629 (далі — Наказ №329), які вводяться в дію з 01.01.2025.

Реформування системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі України активно триває з 2007 р. Удоскона-

лення національної системи бухгалтерського обліку в державному секторі на сучасному етапі її розвитку здійснюється відповідно до завдань, визначених Стратегією модернізації системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі на період до 2025 р., схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.06.2018 №437-р.

Це стратегічно важливий процес, який має на меті забезпечити підвищення довіри до фінансової звітності бюджетних установ розпорядників коштів з боку суспільства та міжнародних партнерів шляхом наближення до МСБОДС (Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку для державного сектору).

Тож, розглянемо основні законодавчі зміни до національних стандартів, які вступають в дію з 01.01.2025. Основні деталі таких змін наведені нижче.

До НП(С)БОДС 122 «Нематеріальні активи» Наказом №338 внесені зміни, якими:

- введено нове визначення поняття «амортизація» та переглянуто строки корисного використання нематеріальних активів. У зв'язку з чим, п. 4 розд. I доповнено значенням вживання терміну «амортизація» як «систематичний розподіл вартості нематеріального активу, що амортизується, протягом строку його корисного використання»;
- розширено критерії визнання нематеріальних активів (п. 1 розд. II доповнено критерієм виникнення нематеріального активу «внаслідок угод, які мають обов'язкову силу незалежно від того, чи можуть вони бути передані або відокремлені від суб'єкта державного сектору¹ чи від інших прав та зобов'язань»;
- уточнено принципи оцінки активів, отриманих внаслідок обміну: тепер справедлива вартість на дату визнання стане пріоритетною оцінкою (п. 4 розд. II);
- встановлено вимоги щодо необхідності перегляду строку корисного використання (експлуатації), ліквідаційної вартості та методу амортизації нематеріальних активів у кінці року (п. 5 розд. II).

Також, розширено перелік витрат, що пов'язані зі створенням або придбанням нематеріальних активів, і врахування їх у первісній вартості активу. Зокрема причини, які підтверджують оцінку строку корисної експлуатації нематеріального активу як невизначеного (пп. 2.2 п. 2 розд. VII).

Щодо внесених змін до НП(С)БОДС 129 «Інвестиційна нерухомість». Ці зміни внесені Наказом №329 включають наступні ключові аспекти:

- зазнали змін значення термінів «інвестиційна нерухомість» та «операційна нерухомість», що використовуються в НП(С)БОДС (абз. 3 і 4 п. 4 розд. I):
 - «інвестиційна нерухомість — це нерухомість (земельна ділянка, споруда, будівля (частина будівлі) або їх поєднання), утри-

мувана власником або орендарем відповідно до договору фінансової оренди з метою отримання орендних платежів та (або) збільшення власного капіталу, а не для використання у виробництві та (або) постачанні товарів, при наданні послуг та (або) для адміністративних цілей, продажу в процесі звичайної діяльності;

- операційна нерухомість — нерухомість (земельна ділянка, споруда, будівля (частина будівлі) або їх поєднання), утримувана власником або орендарем відповідно до договору фінансової оренди з метою використання у виробництві та (або) постачанні товарів, при наданні послуг та (або) для адміністративних цілей».

Розширено перелік нерухомості, яка у бухгалтерському обліку не вважається інвестиційною нерухомістю (п. 5 розд. I):

- операційна нерухомість, а також нерухомість, що утримується для використання в майбутньому як операційна нерухомість або для майбутньої забудови та подальшого використання як операційна нерухомість;
- нерухомість, що утримується з метою продажу за умов звичайної діяльності;
- нерухомість, що перебуває в процесі будівництва або поліпшення з метою продажу за умов звичайної діяльності;
- нерухомість, що утримується для надання соціальних послуг, яка також забезпечує надходження грошових коштів;
- нерухомість, що утримується у спеціальних цілях;
- нерухомість, надана в оренду іншому суб'єкту господарювання за угодою про фінансову оренду;
- операційна нерухомість, стосовно якої очікується вибуття.

Вперше наведені приклади інвестиційної нерухомості:

- земельна ділянка, утримувана довгостроково для збільшення власного капіталу, а не короткостроково для продажу у процесі звичайної діяльності;

¹ Суб'єкти державного сектору — розпорядники бюджетних коштів, Державна казначейська служба України та фонди загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування (п. 4 розд. I НП(С)БОДС 121 «Основні засоби», затверджених наказом Мінфіну від 12.10.2010 №1202)

- земельна ділянка, утримувана для використання в майбутньому, мету використання якої ще не визначено. Якщо суб'єкт державного сектору ще не визначив, чи буде земельна ділянка використовуватися як операційна нерухомість, чи для продажу у короткостроковій перспективі у процесі звичайної діяльності, тоді така земельна ділянка вважається утримуваною для збільшення власного капіталу;
- будівля, яка є власністю суб'єкта державного сектору (або як право користування будівлею, утримуваною суб'єктом державного сектору) та надана в оренду за одним або кількома договорами про операційну оренду;
- будівля, яка не зайнята, але утримується для надання в оренду за одним або кількома договорами про операційну оренду.

Переглянуті правила оцінки інвестиційної нерухомості (п. 11-16 розд. II): вартість інвестиційної нерухомості має визначатися на основі справедливої вартості на дату оприбуткування або амортизованої собівартості, залежно від обраної облікової політики установи.

У разі, якщо справедливу вартість інвестиційної нерухомості достовірно визначити неможливо, нерухомість обліковується відповідно до НП(С)БОДС 121 «Основні засоби»,

затвердженого наказом Мініфіну від 12.10.2010 №1202, а сума збільшення або зменшення справедливої вартості інвестиційної нерухомості на дату балансу відображається у складі доходів або витрат звітного періоду:

- переглянуто порядок оцінки при переведенні нерухомості до інвестиційної нерухомості або виведення її зі складу інвестиційної нерухомості (розд. III доповнено п. 3-6);
- унормовано порядок визнання у бухгалтерському обліку доходів або витрат по відшкодуванню завданих збитків від третіх осіб шляхом доповнення розд. IV п. 2 наступного змісту: «відшкодування завданих збитків від третіх осіб за інвестиційну нерухомість, корисність якої зменшилася, яка була збитковою чи була віддана, визнається доходами або витратами, коли відшкодування стає таким, що підлягає отриманню».
- розширено перелік інформації щодо інвестиційної нерухомості, яка підлягає розкриттю у примітках до фінансових звітів (розд. V доповнено новим п. 4).

Враховуючи вище зазначене, слід наголосити, що адаптація Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі до міжнародних стандартів є важливим кроком до підвищення прозорості, підзвітності та ефективності управління як державними ресурсами, так і ресурсами місцевих бюджетів, розпорядники коштів яких застосовують відповідні засади при організації ведення бухгалтерського обліку.

Євгенія Асауленко,
головний державний аудитор
відділу контролю за місцевими
бюджетами Управління Північно-
східного офісу Держаудитслужби в
Полтавській області

ПИТАННЯ ОПЛАТИ ПРАЦІ ПРАЦІВНИКА У ВІДРЯДЖЕННІ, ЩО ПРАЦЮЄ ЗА СУМІСНИЦТВОМ

Основним місцем роботи вважається те місце роботи, де працівник працює на підставі укладеного трудового договору і де зберігається його трудова книжка. Усі ж інші місця роботи вважаються місцями роботи за сумісництвом.

Відповідно до ст. 102-1 КЗпП сумісником вважається виконання працівником окрім основної, іншої оплачуваної роботи на умовах трудового договору у вільний від основної роботи час на тому самому або іншому підприємстві, установі, організації або роботодавця — фізичної особи. Працівники, які працюють за сумісництвом, одержують заробітну плату за фактично виконану роботу. Загальна тривалість роботи за сумісництвом не може перевищувати половини місячної норми робочого часу.

Облік робочого часу працівників відображається у «Табелі обліку використання робочого часу» (ф. №П-5), форма якого затвердже-

на наказом Державного комітету статистики України «Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці» від 05.12.2008 №489, зі змінами.

Виокремлюють два види сумісництва: зовнішнє, внутрішнє.

У випадку із внутрішнім сумісництвом і основне місце роботи (з трудовою), і місце роботи за сумісництвом будуть в одного роботодавця. У випадку із зовнішнім сумісництвом основне місце роботи і робота за сумісництвом здійснюються у різних організаціях.

З працівником, у якого два місця роботи, на практиці можуть трапитися такі ситуації, коли направляють у відрядження: з основного місця роботи; з місця роботи за сумісництвом; одночасно із основного місця роботи, і з місця роботи за сумісництвом.

Порядок направлення працівників у відрядження та здійснен-

ня належних йому виплат визначені Інструкцією про службові відрядження в межах України та за кордон, затверджену наказом Міністерства фінансів України 13.03.1998 №59 (у редакції наказу Мінфіну 17.03.2011 №362) зі змінами.

Так, службовим відрядженням вважається поїздка працівника за розпорядженням керівника державного органу, підприємства, установи та організації, що повністю або частково утримується (фінансується) за рахунок бюджетних коштів, на певний строк до іншого населеного пункту для виконання службового доручення поза місцем його постійної роботи (за наявності документів, що підтверджують зв'язок службового відрядження з основною діяльністю підприємства).

Документами, що підтверджують зв'язок такого відрядження з основною діяльністю підприємства, є, зокрема (але не виключно): запрошення сторони, що приймає і діяльність якої збігається з діяльністю підприємства, що направляє у відрядження; укладений договір чи контракт; інші документи, які встановлюють або засвідчують бажання встановити цивільно-правові відносини; до-

кументи, що засвідчують участь відрядженої особи в переговорах, конференціях або симпозиумах, інших заходах, які проводяться за тематикою, що збігається з діяльністю підприємства, яке відряджає працівника.

Направлення працівника підприємства у відрядження здійснює керівник цього підприємства або його заступник (направлення у відрядження державного службовця здійснює керівник державної служби) і оформлює наказом (розпорядженням), у якому зазначаються мета виїзду, завдання (у разі потреби), пункт призначення (місто або міста призначення, інші населені пункти, найменування підприємства, установи або організації, куди відряджається працівник), строк (дата вибуття у відрядження та дата прибуття з відрядження), джерело фінансового забезпечення витрат на відрядження. У разі направлення працівника підприємства у службове відрядження за запрошенням подається його копія та за наявності програма заходів.

За відрядженим працівником зберігається місце роботи (посада), оплата праці за час відрядження не може бути нижчою середнього заробітку, оплата праці здійснюється підприємством, що його відрядило.

Діючим законодавством не передбачено надання працівнику відпустки без збереження заробітної плати на роботі за сумісництвом, тоді як за основним місцем він перебуває у відрядженні.

У листі Мінсоцполітики України від 23.04.2013 №146/13/133-13 вказано, що на підставі копії наказу (розпорядження) про направлення працівника у відрядження з

іншого підприємства або довідки, що підтверджує факт перебування у відрядженні в таблиці робочого часу відсутності працівника ставиться код «І» (інші причини нез'явлень). Такий період відсутності на роботі за сумісництвом не оплачується.

Якщо працівник не хоче повідомляти роботодавця про відрядження він може оформити: відпустку без збереження заробітної плати або щорічну відпустку.

На підставі ст. 26 Закону України «Про відпустки» термін відпустки без збереження заробітної плати обумовлюється працівником та власником або уповноваженим ним органом, але не більше 30 календарних днів на рік. Разом з тим, на час загрози поширення епідемії, пандемії, необхідності самоізоляції працівника у випадках, встановлених законодавством, та (або) у разі виникнення загрози збройної агресії проти України, надзвичайної ситуації техногенного, природного чи іншого характеру роботодавць на прохання працівника може надавати йому відпустку без збереження заробітної плати без обмеження строку.

Можлива ситуація, коли працівник направляється в одне відрядження одним роботодавцем за основним місцем роботи і за місцем роботи сумісником (внутрішнє сумісництво). У такому випадку у наказі зазначається,

що працівник направляється у відрядження як за основним місцем роботи так і за сумісництвом. Відповідно має бути визначено мета та завдання відрядження як за основним місцем роботи так і за сумісництвом.

У такому випадку за час перебування у відрядженні проводиться оплата не нижче середньомісячної як за основною посадою, так і за сумісництвом.

Використані джерела:

1. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 №322-VIII.
2. Інструкція про службові відрядження в межах України та за кордон, затверджену наказом Міністерства фінансів України 13.03.1998 №59 (у редакції наказу Мінфіну 17.03.2011 №362) зі змінами.
3. Листі Мінсоцполітики України від 23.04.2013 №146/13/133-13.
4. Наказ Державного комітету статистики України «Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці» від 05.12.2008 №489, зі змінами.

Ольга Дроздова,
головний державний
фінансовий інспектор відділу
інспектування у галузі освіти,
науки, інформації
та спорту Департаменту
контролю у галузі освіти, науки,
спорту та інформації

ЯК АУДИТ БЮДЖЕТУ ГРОМАДИ ДОЗВОЛЯЄ ВДОСКОНАЛИТИ ПРОЦЕС УПРАВЛІННЯ

Однією з важливих складових вітчизняної бюджетної системи та й країни загалом є місцеві бюджети. Вони мають значний вплив на вирішення загальнодержавних завдань економічного та соціального характеру, серед яких: фінансування галузей промисловості, енергетики, агропромислового комплексу, соціальної інфраструктури, серед яких сфера охорони здоров'я, освіти та соціального захисту.

Повномасштабне вторгнення на територію нашої держави російської федерації стало безпрецедентним випробуванням для діяльності місцевого самоврядування. Через військову агресію місцеве самоврядування стикнулось з низкою проблемою в частині недоотримання планових надходжень до бюджетів територіальних громад, руйнуванням інфраструктури (у т. ч. критичних об'єктів), внутрішньою міграцією працездатного населення, та іншими викликами, що, у свою чергу, поставило під загрозу ефективність виконання власних та делегованих повноважень.

Громада м. Прилуки, як і більшість громад України, стоїть перед непростими викликами, які продиктовані нинішньою економічною, політичною та воєнною ситуацією в державі. Навантаження на місцевий бюджет посилилось після початку війни, оскільки місто Прилуки визначило серед пріоритетних завдань сьогодення фінансування заходів, спрямованих на протистояння ворогу та пришвидшення перемоги: зросла потреба у вишукуванні коштів для підтримки Збройних Сил України, підрозділів територіальної оборони, відновлення інфраструктури громади, надання допомоги постраждалим.

Чернігівська область є, з одного боку, тилом і прихистком для тих, хто їде далі від війни, а з іншого — територією, яка має досвід боїв та окупації і межує з росією та помічником агресора Білоруссю, тож постійно знаходиться під загрозою не лише ракетних ударів, а й повторної спроби вторгнення.

В умовах воєнного стану у прикордонній з росією Чернігівській

області економіка є дуже нестабільною, дуже важко прогнозувати місцеві бюджети, стосовно їх наповнення, виконання тих чи інших податків.

Ця ситуація обумовлює актуальність дослідження процесу виконання місцевих бюджетів в умовах воєнного стану.

Державний фінансовий аудит місцевих бюджетів дозволяє встановити типові проблеми в управлінні публічними фінансами в громаді, а також сформулювати рекомендації щодо збільшення дохідної спроможності бюджету, підвищення ефективності управління бюджетними видатками, вдосконалення управління активами, управління фінансами та організації внутрішнього фінансового контролю.

Так, аудиторами Управління Північного офісу Держаудитслужби в Чернігівській області у плідній співпраці з міською владою проведено державний фінансовий аудит бюджету Прилуцької міської територіальної громади, яким охоплено період з 01.07.2021 по 31.03.2024.

Одним із завдань, що стояли перед аудиторами при проведенні аудиту, було оцінити можливості і резерви, які допоможуть громаді додатково наповнити місцевий бюджет.

Під час проведення заходу, завдяки доступу до Державного реєстру речових прав, проведено аналіз земельних ділянок комунальної власності на яких знаходиться майно приватного сектору економіки та які використовуються у господарській діяльності,

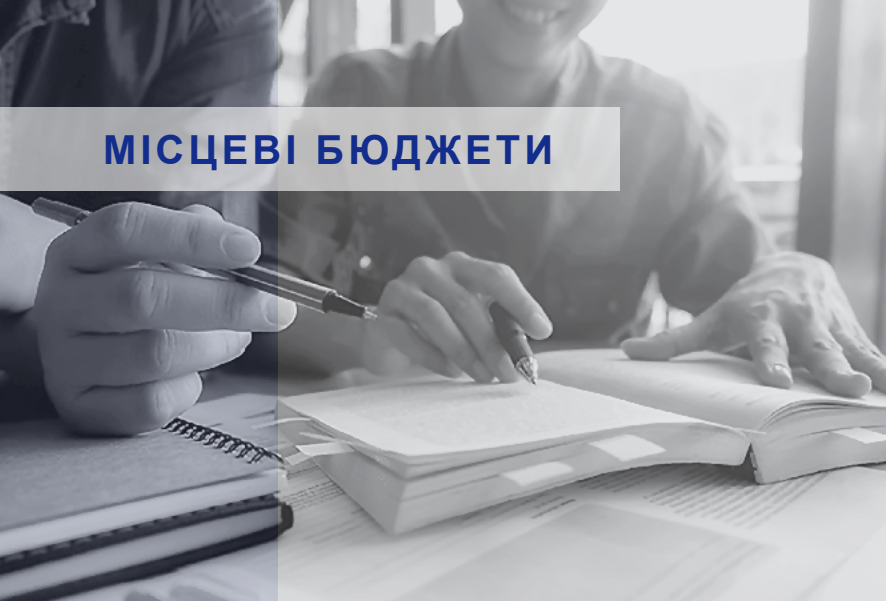
без укладання договірних відносин на користування земельними ділянками між міською радою та суб'єктами підприємницької діяльності. Відсутність договорів оренди на земельні ділянки призвела до втрати можливості отримання додаткових надходжень до бюджету Прилуцької міської територіальної громади на загальну суму 4,4 млн гривень.

Проведеним аналізом виконання дохідної частини, враховуючи інформацію Головного управління Державної податкової служби у Чернігівській області, встановлено, що одне з бюджетоутворюючих підприємств, яке розташоване в місті Прилуки та не має відокремлених структурних підрозділів чи майна в інших громадах, у 2023 і 2024 рр. сплачувало ПДФО до бюджетів інших громад. Це призвело до втрати можливості отримання бюджетом Прилуцької міської територіальної громади надходження ПДФО на загальну суму майже 4 млн гривень.

Резервами надходжень аудитори вбачають і запровадження збору за місця для паркування транспортних засобів на території Прилук, тим паче що чисельність зареєстрованих автотранспортних засобів на території міста стабільно збільшується. Отже, запровадження збору за місця паркування дозволило б Прилуцькій міській територіальній громаді додатково отримати надходження до бюджету на суму майже 2 млн гривень.

Слід зазначити, що наприкінці 2021 р. фахівці Управління Північ-

ного офісу Держаудитслужби в Чернігівській області теж провели державний фінансовий аудит бюджету Прилуцької міської територіальної громади Чернігівської області. Під час минулого аудиту основною проблемою Прилук було не прийняття бюджету громади на 2021 р.

Це було єдине місто не тільки в Чернігівській області, а й в Україні, яке взагалі не мало бюджету, що тягло за собою дуже багато питань при використанні бюджетних коштів.

Як наслідок, не затверджені паспорти бюджетних програм.

Усі поточні видатки фінансувались за тимчасовим кошторисом 2020 р., проте такий режим фінансування не передбачає капітальних видатків (у проекті бюджету Прилук на 2021 р. передбачалося таких видатків на суму 15,6 млн грн).

Заробітні плати працівникам бюджетних установ, опалення й інші захищені статті були профінансовані. А от купівля обладнання (наприклад кисневого для лікування хворих на КОВІД, яке було дуже важливе на той момент), капітальний ремонт чи реконструкція закладів — уже ні.

Крім того, громада не могла брати участь у програмах співфінансування з Державним фондом регіонального розвитку.

Тож, в ході цього річного контрольного заходу аудитори дослідили і ефективність використання бюджетних коштів та майна громади при наданні освітніх, культурних, медичних, соціальних послуг, а також послуг у сфері житлово-комунального господарства.

Відлуння політичної кризи та, як наслідок, невиконання депутатами Прилуцької міської ради своїх повноважень, в частині затвердження бюджету на 2021 р., змусило міську владу, в порушення Бюджетного Кодексу України, спрямувати кошти в сумі 37,0 млн грн для забезпечення функціонування міста, на видатки без затверджених міських програм, чим порушено принципи бюджетної системи України.

Одним з основних завдань мистецьких шкіл Прилук є формування середовища, у якому діти можуть самовиражатися та творити спільно із викладачами, не знижуючи при цьому якості навчання в реаліях війни, тому що культура формує наш світогляд, думки та почуття. Аудитори встановили, що використання визначених законодавством норм при встановленні плати за надання послуг початковими спеціалізованими мистецькими навчальними закладами дозволило б збільшити надходження на суму 4,6 млн гривень.

Отримані додаткові кошти значно могли б покращити матеріальну базу шкіл, а в умовах воєнного часу допомогти організувати безпечність та доступність освітнього процесу.

Незабезпечення закладів дошкільної освіти Прилуцької міської територіальної громади захисними спорудами цивільного захисту унеможливорює їх використання для надання очної дошкільної освіти, чим не забезпечується рівність всіх дітей Прилуцької міської територіальної

громади в отриманні дошкільної освіти, що порушує основні принципи дошкільної освіти та призводить до неефективних витрат на утримання закладів в сумі 2,3 млн гривень.

Досліджуючи видатки з бюджету громади на фінансування галузі освіти, встановлено факт надання послуг у закладах освіти міста Прилуки дітям з інших адміністративно-територіальних одиниць без подальшого їх відшкодування у вигляді міжбюджетних трансфертів з відповідних місцевих бюджетів. Це призвело до додаткового навантаження на бюджет міста Прилуки на 3,7 млн гривень.

Разом з тим, договори на надання субвенцій з інших бюджетів на покриття видатків, пов'язаних із наданням загальної середньої освіти, за період, що підлягав аудиту, не укладались.

Розвиток житлово-комунального господарства надзвичайно важливе питання, а враховуючи значні суми витрат на його утримання, необхідність посиленого контролю за якістю виконаних робіт за кошти громади не викликає сумнівів. Проте, відсутність належного контролю за наданням послуг з поточного ремонту проїзних частин та вулиць з ґрунтовим покриттям, призвела до виконання робіт з порушенням будівельних норм, та, як наслідок, до неефективного використання коштів бюджету Прилуцької міської територіальної громади на загальну суму 3,5 млн гривень.

За результатами фактичного огляду аудиторами встановлено, що на балансі КП «Послуга» Прилуцької міської ради перебувають автотранспортні засоби які знаходяться у розібраному стані, основні агрегати, конструкційні елементи та електроустаткування відсутні, або мають ознаки руйнування та пошкодження. Тож, відсутність дієвого контролю з боку підприємства за станом збереження комунального майна громади призвело до його втрати у загальній сумі 6,3 млн гривень.

В ході проведення аудиту встановлено, що у 2020 р. рішеннями Прилуцької міської ради КНП «Прилуцька міська дитяча лікарня» виділено бюджетні призначення на співфінансування проекту з придбання медичного обладнання, затверджено міську цільову програму «Придбання рентгенівського діагностичного

комплексу з цифровою обробкою зображення на два робочі місця для КНП «Прилуцька міська дитяча лікарня».

У тому ж 2020 р. лікарня придбала в ТОВ «Медхолдінг» рентгенівську діагностичну систему IMAH6800 вартістю 3,8 млн гривень.

Проте, вищезазначене обладнання придбано за відсутності спеціального приміщення для його встановлення та експлуатації. Під час проведення фактичного огляду виявилось, що ця система досі знаходиться в нерозпакованому вигляді, не встановлена та не використовується за призначенням.

Затримка введення в експлуатацію рентгенівської діагностичної системи більше ніж на два роки призвела до відсутності економічного та соціального ефекту від здійснених витрат бюджетних коштів на придбання такого обладнання на суму 3,8 млн грн, що, в свою чергу, призводить до подальшого збільшення вартості введення в експлуатацію цього обладнання (додаткових витрат) та створює ризик морального старіння ще до часу початку його експлуатації.

За результатами заходу аудитори вказали на «слабкі» місця в управлінні ресурсами громади та надали низку пропозицій для усунення виявлених порушень та недоліків, запобігання їм у подальшому.

Ряд зауважень Прилуцькою міською радою було прийнято до виконання вже під час проведення аудиту. Керівництво громади впевнено, що допомога аудиторів в пошуках джерел збільшення надходжень бюджету та їх оцінка ефективності використання наявних ресурсів сприятиме в оптимізації бюджетного процесу та дасть змогу громаді збільшити надходження до бюджету».

Олександр Кондрашов,
начальник Управління Північного офісу
Держаудитслужби в Чернігівській області

Наталія Чучвага,
начальник відділу контролю за місцевими
бюджетами Управління Північного офісу
Держаудитслужби в Чернігівській області

ДОНЕСЕННЯ АКТУАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЗА КОРДОН ЧИ ЗАКУПІВЛЯ СТАТЕЙ, СЦЕНАРІЇВ, ТА СЕРІАЛІВ?

Сучасні глобалізаційні та геополітичні умови визначають необхідність у створенні ефективного механізму інформування світової спільноти про актуальні події в Україні. Наразі у світовому медіапросторі майже відсутній національний інформаційний продукт, що поширював би об'єктивну та актуальну інформацію про Україну. В результаті іноземці, українська діаспора та інші особи отримують інформацію з інших джерел, в тому числі іноземних телеканалів, що нерідко подають відомості про події в Україні у неповному обсязі або із викривленим змістом. Наслідком цього є створення негативного іміджу нашої країни, що позначається на політичній, економічній, туристичній, інвестиційній та інших сферах.

За браком інформації, пересічні громадяни інших держав майже нічого не знають про Україну, а головне про події, що відбуваються на її території внаслідок зовнішньої військової агресії. Водночас проти України активно застосовується потужний медіа ресурс, інформаційний вплив якого спрямований на викривлення реального стану речей.

Від того, як за кордоном сприймають події в Україні, залежить і рівень політичної підтримки, і обсяги допомоги, і масштаби запровадження проти агресора санкцій.

З огляду на зазначене для ефективної протидії інформаційній війні наша держава має вживати певних заходів, зокрема поширювати у світі об'єктивну інформацію про Україну, її здобутки, що сприятиме формуванню позитивного іміджу України. Велика роль у вирішенні цього завдання належить телерадіомовленню та іншим засобам масової інформації.

З метою захисту національних інтересів України за кордоном, формування та підтримання позитивного іміджу України у світі шляхом оперативного, об'єктивного інформування про події в Україні, офіційну внутрішню і зовнішню політику та позицію держави, діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування утворено державне підприємство «Мультимедійна платформа іномовлення України» (далі — Підприємство, ДП МПІУ).

ДП МПІУ є одним із головних суб'єктів державного іномовлення України, діяльність якого визначе-

но окремим Законом України «Про систему іномовлення України», в якому окреслено основні засади, принципи та завдання, які має виконувати Підприємство.

За результатами проведеного аудиту встановлено, що незважаючи на важливість донесення актуальної та правдивої інформації за кордон та інформування про важливі події в Україні, ДП МПІУ розпорошило значні державні ресурси на закупівлю серіалів, сценаріїв, оплатило послуги комерційних організацій, що займались виробництвом (створення) відео інформаційних матеріалів та різножанрових матеріалів текстового характеру.

Як приклад, у 2023 р. ДП МПІУ спрямувало понад 60 млн грн державних коштів та замовило у комерційних організацій виробництво статей та інших відеоматеріалів для діджитал платформи The Gaze, які не відповідають ключовим завданням цієї платформи. До того ж першоджерелом всіх статей та інших публікацій були закордонні інформаційні агентства (Bloomberg, BBC, Reuters, The Guardian), тож іноземна аудиторія вже має достатню базу для задоволення власних інформаційних потреб.

Іншим прикладом нераціонального використання бюджетних коштів є факт спрямування понад 94 млн грн на закупівлю послуг з виробництва аудіовізуальних творів (телепрограм, серіалів, фільмів, різножанрових проєктів), які дотепер не реалізовані на власних телеканалах (ДІМ, FREEDOM), адже Підприємство закупило по ним лише частковий цикл виробництва, а з урахуванням зміни програмної сітки цих телеканалів, ДП МПІУ вже не планує подальшу реалізацію цих проєктів.

Водночас за результатами опрацювання наданих до аудиту цих матеріалів встановлено, що по окремим аудіовізуальним творам Підприємство закупило тільки сценарії, а по іншим

взагалі не надало документального підтвердження окремих послуг, що входили до складу послуги з виробництва аудіовізуальних творів, зокрема: з проведення кастингу, з підбору костюмів, з підбору та затвердження місць для зйомок тощо.

Як приклад, лише на закупівлю сценаріїв ДП МПІУ спрямувало державних коштів в сумі понад 16 млн грн, які так і залишились на папері.

Послуги з проведення кастингу, що вартували для ДП МПІУ понад 3 млн грн, підтверджуються лише фотографіями окремих персонажів, які потенційно можуть бути учасниками проєкту, без їх затвердження та погодження, для подальших зйомок. Послуга з підбору костюмів, ґрунтується лише на фото відповідних образів, які не приймали участь у кастингах. Тобто, підбір одягу безпосередньо для героїв, не здійснювався.

Як приклад, по аудіовізуальному твору «Теща повертається вранці», підбір костюмів для акторів за цим твором здійснювався для осіб, які не проходили кастинг.

Послуги з підбору та затвердження місць для зйомок, які вартували для ДП МПІУ понад 3 млн грн, по більшості аудіовізуальних творів не визначено та в свою чергу не затверджено обраних локацій для зйомок.

Поряд з цим окремі суб'єкти господарювання, які надавали послуги з написання сценаріїв залучали консультантів (консультації) із сценарної майстерності, яка безпосередньо впливає на загальну вартість цієї послуги та становить від 15 до 25%. При цьому встановлені непоодинокі випадки, коли суб'єкти господарювання не виготовляють сценарій, а перекуповують його за значно нижчими цінами.

Також встановлено, що деякі суб'єкти господарювання, послуги яких Підприємством оплачено в повному обсязі в сумі понад 3 млн грн, до своїх цінових

пропозицій включали транспортні, юридичні та адміністративні послуги, які не передбачені ні договорами, ні заявками та до того ж жодним чином не відносяться до творчо-виробничого процесу відповідного проєкту.

Упродовж 2023 р. ДП МПІУ продовжило укладати договори з комерційними організаціями щодо надання послуг з виробництва (створення) аудіовізуальних творів (фільмів та телевізійних серіалів). Водночас виробництво цих телевізійних фільмів та серіалів було завершено у 2023 р., при цьому Підприємству ще й передано всі виключні майнові та суміжні авторські права, тобто Підприємство стало суб'єктом авторського права та набуло усі майнові права на ці твори.

Однак Підприємство, маючи можливість отримувати плату за користування авторськими та суміжними правами на ці фільми та серіали, не скористалось такою нагодою та передавало їх телеканалам та цифровим платформам на безоплатній основі.

В свою чергу аудиторамі за результатами заходу державного фінансового контролю з метою отримання додаткових доходів, було надано пропозицію щодо надання невиключних майнових прав на використання цих аудіовізуальних творів на платній основі.

Зі свого боку Підприємство реалізувало цю пропозицію та лише за 6 місяців вже отримало додаткових

надходжень у сумі понад 14 млн грн від надання на використання цих фільмів та телевізійних серіалів комерційним організаціям, які наразі транслюються на цифрових платформах таких як Netflix, MEGOGO, Київстар TV та інших топових українських телеканалів

Отже за рахунок втілення цієї пропозиції і надалі дозволить Підприємству отримувати додаткові кошти, які зможуть бути інвестовані у розвиток системи іномовлення України. Тобто вказане є яскравим прикладом отримання довготривалого економічного ефекту для Підприємства.

Використані джерела

1. Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності державного підприємства «Мультимедійна платформа іномовлення України» за період з 01.01.2021 по 31.12.2023.
2. Закон України «Про систему іномовлення України» від 08.12.2015 №856-VIII.

Євгеній Купчін,

заступник начальника відділу
державного фінансового аудиту
в галузі науки та інформації
Департаменту контролю у галузі
освіти, науки, спорту та інформації

Ганна Скок,

головний державний аудитор
відділу державного фінансового
аудиту в галузі сім'ї, молоді та
спорту Департаменту контролю у
галузі освіти, науки, спорту
та інформації

Роман Титенок,

головний державний аудитор
відділу державного фінансового
аудиту в галузі науки та інформації
Департаменту контролю у галузі
освіти, науки, спорту та інформації

ВТІЛЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ТАК І ЗАЛИШИЛОСЯ ВІРТУАЛЬНОЮ РЕАЛЬНОСТЮ

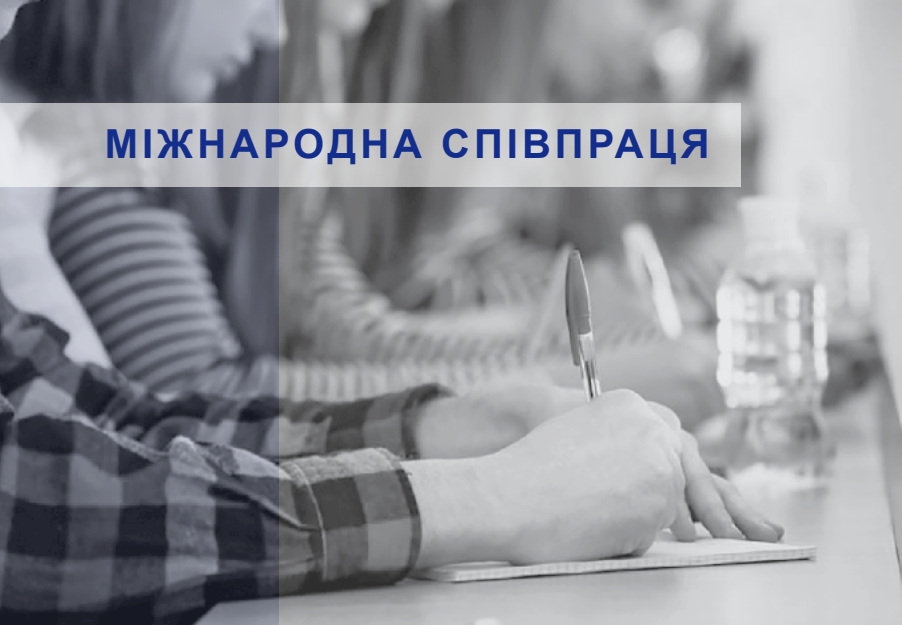
Сучасні, новітні, теплі та безпечні освітні заклади України — ось що робить освіту в Україні не лише ефективною а й комфортними для студентів. Модернізація інфраструктури українських університетів — це інвестиції в освіту, розвиток та інновації цілої країни.

Так, Міністерство освіти України за підтримки Європейського Союзу та його банку, Європейського інвестиційного банку отримало фінансову допомогу на «відродження» українських вузів, проте так і не змогли ефективно скористатися тими коштами задля поліпшення інфраструктури закладів вищої освіти в межах проекту «Вища освіта України».

Дослідити це питання узялися фахівці Держаудитслужби під час державного фінансового аудиту

виконання Міністерством освіти і науки України бюджетних програм щодо здійснення методичного та аналітичного забезпечення діяльності закладів освіти, загальнодержавних заходів у сфері освіти та фонду розвитку закладів фахової передвищої та вищої освіти (Фонду розвитку закладів вищої освіти) та «Вища освіта, енергоефективність та сталий розвиток» за період з 01.01.2020 по 31.03.2023.

У 2020–2022 рр., на підставі укладеної угоди між Україною та Європейським інвестиційним банком, яка була ратифікована ще у 2017 р., здійснювалася реалізація проекту «Вища освіта України», за рахунок кредитних коштів міжнародних фінансових організацій, а саме Європейського інвестиційного банку, Північної екологічної фінансової

корпорації та інвестиційного гранту E5P.

Умови надання та використання вказаних ресурсів регламентовані низкою нормативно-правових актів.

Зокрема, Фінансовою угодою укладеною між Україною та Європейським інвестиційним банком, ратифікованою Законом України від 08.11.2017 №2186-VIII (далі — Фінансова угода з ЄІБ) та Фінансовою угодою укладеною між Україною та Північною екологічною фінансовою корпорацією (далі — НЕФКО), ратифікованою Законом України від 20.06.2018 № 2467-VIII (далі — Фінансова угода з НЕФКО) Позичальник, діє через Міністерство фінансів України у співпраці із Міністерством освіти та науки України, надає кошти Кредиту кожному з Кінцевих бенефіціарів (закладам вищої освіти) відповідно до угоди про передачу коштів позики, що має бути укладена у тристоронньому порядку (між Міністерством, Міністерством освіти та науки і відповідним Кінцевим бенефіціаром).

Загальна вартість проекту «Вища освіта України» згідно із зазначеними фінансовими угодами складає 160,0 млн євро, в т. ч.:

Етап I — 81,0 млн євро;

Етап II — 79,0 млн євро.

Відповідно до пункту (є) Фінансової угоди з ЄІБ та Фінансової угоди з НЕФКО джерелами фінансування проекту «Вища освіта» є кредит ЄІБ у розмірі 120,0 млн євро, інвестиційний грант E5P у розмірі 10,0 млн євро та кредит НЕФКО у розмірі 30,0 млн євро.

Першим Етапом проекту «Вища освіта України» передбачається проведення будівельно монтажних робіт з розробленням проектно-кошторисної документації у семи університетах України, а саме Національному педагогічному університеті ім. М. П. Драгоманова, Національному університеті «Львівська політехніка», Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут», Полтавському національному технічному університеті ім. Юрія Кондратюка, Чернігівському національному технологічному університеті, Сумському державному університеті, Вінницькому національному технічному університеті). На вказані цілі мало спрямуватися кредитних коштів в сумі 81 млн. євро.

За другим Етапом охоплюються Субпроекти, які НЕФКО погодить з-поміж університетів, визначених Позичальником (Україною) шляхом процедури відбору, яка є прийнятною для НЕФКО або ЄІБа на суму — 79 млн. євро. Субпроекти, запропоновані до включення в другий етап, можуть включати Субпроекти в будь-якому з університетів-учасників етапу першому та будь-яких інших державних вищих навчальних закладах, що задовольняють критеріям НЕФКО або ЄІБ. Кожен Субпроект має бути розташований на тих територіях України, що перебуває під контролем уряду України.

Для використання коштів Кредиту проводиться процедура вибірки на підставі запиту на вибірку,

яка згідно ст. 1.2 фінансових угод передбачає виплату Кредиту не більше ніж 30 (тридцятьма) Траншами. Сума кожного Траншу становить щонайменше суму, еквівалентну 1000,0 млн євро (один мільйон євро).

Слід вказати, що ст. 1.8 Фінансової угоди з ЄІБ і 1.7 Фінансової угоди з НЕФКО з першого Траншу кредиту передбачена сплата за оцінку вказаним кредитним установам на суму 50000,0 євро та 45000,0 євро відповідно.

Механізм використання коштів, передбачених у державному бюджеті за програмою 2201610 визначений Постановою Кабінету Міністрів України «Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті на реалізацію проекту «Вища освіта України» від 26.09.2018 №815 (далі — Порядком №815).

Зокрема, п. 2 Порядку №815 визначено, що головним розпорядником бюджетних коштів та відповідальним виконавцем бюджетної програми є МОН, а розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня — державні заклади вищої освіти, що відібрані МОН за погодженням з Мінфіном, ЄІБ та НЕФКО з дотриманням положень фінансових угод, субпроекти яких фінансуються за рахунок коштів державного бюджету в рамках реалізації проекту «Вища освіта України».

МОН за погодженням з Мінфіном, ЄІБ і НЕФКО з дотриманням

положень фінансових угод: визначає субпроекти виконавців, що відповідають критеріям прийнятності для фінансування; затверджує перелік субпроектів виконавців, що фінансуються за рахунок бюджетних коштів.

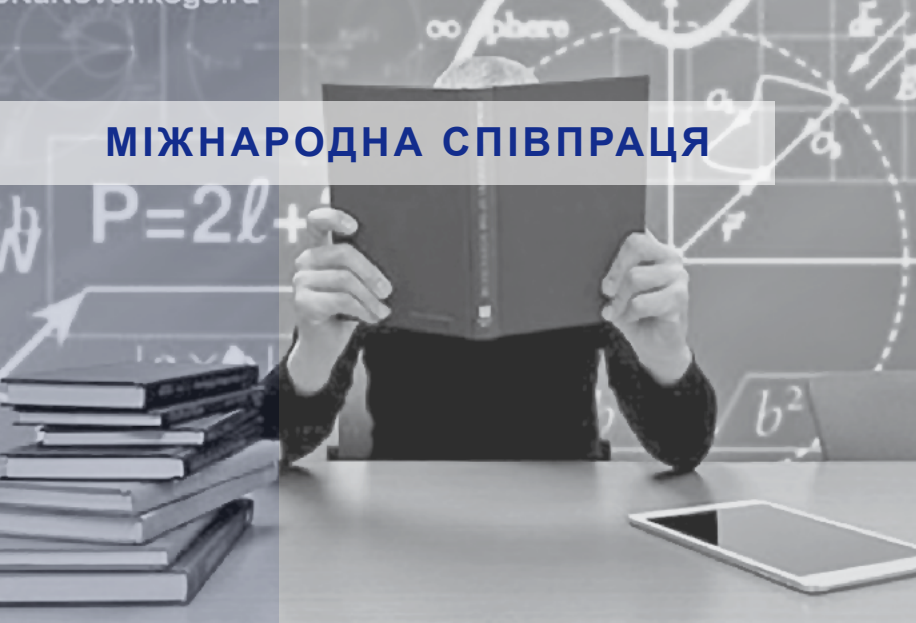
Відповідно до п. 3 Порядку №815 бюджетні кошти спрямовуються відповідно до умов та вимог фінансових угод на закупівлю товарів, робіт та послуг, необхідних для реалізації субпроектів виконавців, перелік яких затверджується відповідно до п. 2 цього Порядку.

Кошти бюджетної програми 2201610 не використовуються для сплати податків, зборів та митних платежів. Витрати на сплату податку на додану вартість, що включається до вартості товарів, робіт та послуг, закупівля яких здійснюється в рамках реалізації субпроектів, інших зборів та митних платежів фінансуються виконавцями за рахунок власних надходжень та (або) інших джерел, не заборонених законодавством.

Використання бюджетних коштів здійснюється з дотриманням умов та вимог фінансових угод та відповідно до угод про передачу коштів позики, що укладаються між Мінфіном, МОН і виконавцем.

Кредитні кошти, що отримані відповідно до фінансових угод, які є джерелом надання бюджетних коштів із спеціального фонду державного бюджету перераховуються

ЄІБ і НЕФКО за заявками на їх вибірку, оформленими відповідно до положень фінансових угод та угод про передачу коштів позики, укладених відповідно до фінансових угод, на рахунки Мінфіну в ПАТ «Державний експортно-імпортний банк України», відкриті для виконання фінансових угод (далі — рахунки вибірки).

З моменту зарахування кредитних коштів на рахунки вибірки бюджетні кошти вважаються наданими головному розпорядникові бюджетних коштів. Мінфін відкриває в ПАТ «Державний експортно-імпортний банк України» для кожної угоди про передачу коштів позики рахунки для реалізації субпроектів (далі — проектні рахунки), на які перераховуються кошти для реалізації відповідних субпроектів з рахунка вибірки.

Позичальнику на рахунок надійшло кредитних коштів загалом на суму 54000,0 тис. євро (1929329,1 тис. грн), в тому числі від ЄІБ — 52000,0 тис. євро (1865554,6 тис. грн) — 43 % від суми кредиту в розмірі 120000,0 тис. євро та від НЕФКО — 2000,0 тис. євро (6377445,0 тис. грн) — 15% від суми кредиту в розмірі 30000,0 тис. євро, передбачених Угодою з НЕФКО.

Упродовж 2020 р. для реалізації I етапу проекту «Вища освіта України» між учасниками Фінансової угоди з ЄІБ (Мінфіном, МОН і шістьма передбаченими закладами вищої освіти) було укладено Угоди про передачу коштів позики (кредиту) загалом на суму 66 543,8 тис. євро.

Проте кошти за цим кредитом взагалі не перераховувалися Кінцевим бенефіціарам (зкладам вищої освіти). Водночас Фінансовою угодою з ЄІБ визначено, що проект буде завершено протягом п'яти років з дати набрання чинності (тобто з 08.11.2017 по 08.11.2022).

Однак, будь-яких документів чи інформації щодо причин не перерахування Кінцевим бенефіціарам коштів кредиту ЄІБ Міністерством до аудиту не надано.

З огляду на терміни завершення проекту за кошти кредиту ЄІБ, Міністерством за п'ять років не вжито жодних заходів щодо хоча б початку його реалізації, що суперечить вимогам ст. 6 Угод про передачу коштів позики, в яких зазначено, що МОН зобов'язане вживати, в межах своїх повноважень, усіх необхідних заходів для досягнення цілей Фінансової угоди та забезпечувати в межах своїх повноважень їх виконання Кінцевим бенефіціаром, а також не вживати та не дозволяти, в межах своїх повноважень, жодних заходів, які можуть унеможливити або стати перешкодою для досягнення цілей Фінансової угоди та цієї Угоди.

Натомість Держава, як позичальник уже сплатила упродовж 2020–2022 рр. комісію за зобов'язаннями у сумі 34908,8 тис. грн (з урахуванням курсу НБУ на дату сплати), фактично за кошти, які просто знаходилися на банківському рахунку.

Слід вказати, що ст. 34 Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» визначено, що у 2023 р. залишки коштів, що утворилися на кінець 2022 р., джерелом формування яких були кредити (позики), що надійшли у 2022 р. від Європейського інвестиційного банку в рамках інвестиційних проектів серед інших і «Вища освіта України», за рішенням Кабінету Міністрів України можуть спрямовуватися на поворотній або безповоротній основі на першочергові видатки Державного бюджету України.

Також, відповідно до положень розпорядження Кабінету Міністрів України «Деякі питання спрямування залишків коштів спеціального фонду державного бюджету, що надійшли у 2022 р. від Європейського інвестиційного банку, на нові бюджетні програми» від 21.04.2023 №342-р та постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для розвитку та відновлення інфраструктури» від 13.06.2023 №619 передбачено спрямувати залишки коштів спеціального фонду державного бюджету, що утворилися станом на 01.01.2023 за рахунок надходжень від ЄІБ в межах інвестиційних проектів, у тому числі й «Вища освіта України», і обліковуються на рахунках, відкритих в акціонерному товаристві «Державний експортно-імпортний банк України», на нову бюджетну програму

«Розвиток та відновлення інфраструктури».

Зважаючи на викладене, кошти у сумі 50000,0 тис. євро (1975800,0 тис. грн) були перераховані МОН на відповідний рахунок бюджетної програми 3121440 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на проектування, відновлення, будівництво, модернізацію, облаштування, ремонт об'єктів будівництва громадського призначення, соціальної сфери, культурної спадщини, житлово-комунального господарства, інших об'єктів, що мають вплив на життєдіяльність населення».

Таким чином, з огляду на не розпочатий I етап проекту «Вища освіта України» його реалізацію розпочато з Етапу II, який фінансувався НЕФКО.

Фінансовою угодою з НЕФКО визначено, що проект буде завершено протягом п'яти років з дати набрання чинності цієї угоди (тобто з 20.06.2017 по 20.06.2022).

За результатами процедури відбору МОН, яка погоджена НЕФКО з-поміж університетів визначено п'ять закладів вищої освіти, з якими у 2020–2021 рр. укладено Угоди про передачу коштів позики загалом на суму 24557,9 тис. євро.

Фактично кошти виділялися лише за угодами, укладеними з чотирма закладами вищої освіти (Львівський національний університет ім. Івана Франка, Український університет ім. Михайла

Драгоманова, Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника, Ужгородський національний університет) із суб'єктами господарювання загалом на суму 20114,2 тис. євро.

Водночас, ці чотири заклади вищої освіти, яким надано фінансування не спромоглися ефективно та своєчасно виконати окреслені завдання проекту, що стало наслідком не дотримання вимог Фінансової угоди з НЕФКО, Угод про передачу коштів позики (кредиту), Контрактних угод.

А саме: після проведення тендерних процедур по вимогам НЕФКО,кладами вищої освіти з підрядними організаціями укладені Контрактні угоди.

Умовами цих контрактних угод визначено, що фінансування по Кредитам НЕФКО передбачає авансовий платіж Підряднику в розмірі 10% від контрактної ціни, протягом 60 (шістдесяти) днів після підписання Контракту (подання гарантії виконання та інвойсу).

Наступні 10% проміжного платежу надається Підряднику після розробки проектно-кошторисної документації, який сплачується протягом 60 (шістдесяти) днів після подання рахунку, що супроводжується документами, які підтверджують затвердження проектної доку-

ментації Державною експертизою та Замовником.

Наступним кроком передбачається оплата супутніх робіт в розмірі 35% від Контрактної ціни і сплачується протягом 60 (шістдесяти) днів після подачі рахунку та супровідних документів, що підтверджують поставку устаткування і матеріалів та завершення робіт вимірюваною вартістю не менше 30% ціни Контракту, таких як ф. КБ-2, КБ-3 затверджені Замовником.

Також наступний платіж передбачає оплату супутніх робіт в розмірі 35% від Контрактної ціни протягом 60 (шістдесяти) днів після подачі рахунку та супровідних документів, що підтверджують поставку устаткування і матеріалів та завершення робіт вимірюваною вартістю не менше 70% ціни Контракту, таких як ф. КБ-2, КБ-3 затверджені Замовником.

Останній платіж передбачає оплату будівельно-монтажних робіт в розмірі 10% від Контрактної ціни протягом 60 (шістдесяти) днів з моменту прийняття об'єкту в експлуатацію та подання рахунку, підтвердженого Актом прийому-передачі устаткування і робіт, підписаним Замовником.

Однак, один заклад вищої освіти й досі не виконав вимог для яких наданий авансовий платіж, а два — зволікали з його виконанням, що своєю чергою відтермінувало надання наступних фаз фінансування, та відповідно досягнення цілей, визначених проектом «Вища освіта України».

Зокрема, Український університет ім. Михайла Драгоманова (далі — Університет) уклав три Контрактні угоди із суб'єктами господарювання загалом на суму 184311,65 тис. грн (без ПДВ). Фактично Університет отримав та спрямував трьом під-

рядним організаціям кошти у сумі 9678,1 тис. гривень.

За вказані кошти, підрядні організації, з якими були укладені угоди, мали розробити проектно-кошторисну документацію з проходженням обов'язкової експертизи проекту, та у визначений термін передати Кінцевому бенефіціару (Університету).

Однак, зобов'язання щодо розроблення проектно-кошторисної документації з отриманням позитивного експертного висновку жодна із цих підрядних організацій не виконала.

Отже всупереч вимог 6.2 Фінансової угоди з НЕФКО, пп. 6.1.6, п. 41 Порядку №70, п. 6.1 ст. 6 Угоди про передачу коштів позики (кредиту) Міністерством не забезпечено належного контролю за ходом реалізації проекту.

У інших двох закладах вищої освіти Львівському національному університеті ім. Івана Франка та Ужгородському національному університеті установлено схожі факти щодо розроблення проектно-кошторисної документації із недотриманням термінів, установлених Контрактними угодами.

Проте, проектно-кошторисна документація розроблена у лютому, березні 2022 р. При цьому додаткова угода щодо продовження термінів укладена лише у липні 2022 р.

Отже, факти свідчать про не забезпечення своєчасного (до 20.06.2023) і результативного використання кредитних коштів, адже, з передбачених Фінансовою угодою з НЕФКО кре-

дитних коштів у сумі 30 млн. євро (еквівалент 1137000, тис. грн) МОН освоєно лише близько 6 % (станом на 01.04.2023 — 61018,4, станом на 30.06.2023 — 69227,2 тис. грн) і як зазначено вище із порушенням відповідних норм законодавства.

Поряд з цим, з Державного бюджету направлено коштів на сплату відсотків та комісії за зобов'язанням станом на 01.03.2023, на суму 12755,3 тис. грн. (з урахуванням курсу НБУ на дати сплати).

У 2023 р. листом НЕФКО попередило Мінфін про негайне скасування виплат 18 млн. євро Кредиту на підставі дестабілізації ринку, що негативно впливає на доступ НЕФКО до джерел фінансування.

Також, цим листом передбачено, що Позичальнику виплачено 2 млн. євро, а 10 млн євро залишаються доступними та вважається достатнім для досягнення цілей проекту в частині реконструкції існуючих навчальних, наукових та допоміжних приміщень Львівського національного університету ім. Івана Франка, Прикарпатському національному університеті ім. Василя Стефаника в Івано-Франківську та Ужгородському національному університеті для виплати до останньої дати Фінансової угоди НЕФКО, яка діє до 31.12.2024 р. Водночас фінансування Київського національного університету будівництва і архітектури та Університету Драгоманова більше не будуть можливими за Фінансовою угодою.

Отже, неналежний контроль з боку Міністерства освіти і науки України за дотриманням нормативно-правових актів, які регулюють залучення та використання коштів на реалізацію проекту «Вища освіта України» не сприяло ефективному використанню кредитних коштів.

Використані джерела

1. Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту виконання Міністерством освіти і науки України бюджетних програм щодо здійснення методичного та аналітичного забезпечення діяльності закладів освіти, загальнодержавних заходів у сфері освіти та Фонду розвитку закладів фахової передвищої та вищої освіти (Фонду розвитку закладів вищої освіти) та «Вища освіта, енергоефективність та сталий розвиток» за період з 01.01.2020 по 31.03.2023.
2. Закон України «Про Державний бюджет на 2023 рік» від 03.11.2022 №2710-IX.
3. Фінансова угода укладена між Україною та Північною екологічною фінансовою корпорацією, ратифікована Законом України від 20.06.2018 №2467- VIII.
4. Постанова Кабінету Міністрів України «Порядок використання

коштів, передбачених у державному бюджеті на реалізацію проекту «Вища освіта України» від 26.09.2018 №815.

5. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Деякі питання спрямування залишків коштів спеціального фонду державного бюджету, що надійшли у 2022 році від Європейського інвестиційного банку, на нові бюджетні програми» від 21.04.2023 №342-р.
6. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для розвитку та відновлення інфраструктури» від 13.06.2023 №619.
7. Порядок підготовки, реалізації, проведення моніторингу та завершення реалізації проектів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.2016 №70.

Наталія Степанчук,

головний державний фінансовий інспектор відділу інспектування у галузі освіти, науки, інформації та спорту Департаменту контролю у галузі освіти, науки, спорту та інформації

Світлана Криволапчук,

провідний державний аудитор відділу державного фінансового аудиту в галузі науки та інформації Департаменту контролю у галузі освіти, науки, спорту та інформації

ФІНАНСОВІ ПРОБЛЕМИ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ: ПРИЧИНИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

Медична середня освіта в Україні займає важливе місце в системі охорони здоров'я, готуючи кадри для виконання професійних обов'язків на рівні фельдшерів, медичних сестер та інших спеціалістів, які забезпечують першу медичну допомогу та працюють в лікарнях, амбулаторіях, центрах екстреної медичної допомоги тощо. Система медичної освіти в Україні була реформована протягом останніх років, і наразі продовжуються значні зміни в організації навчального процесу, підготовці спеціалістів та їх інтеграції у міжнародні стандарти.

Передвища медична освіта в Україні традиційно надається в медичних коледжах та училищах, переважно територіального підпорядкування на виконання регіонального замовлення відповідних територіальних громад. Випускники цих закладів отримують дипломи про середню спеціальну освіту і можуть працювати в різних сферах медичної діяльності.

Сучасна фахова передвища медична освіта зіштовхується з численними фінансовими труднощами, які впливають на якість навчання, практичну підготовку кадрів і доступність освіти для здобувачів. Фінансова підтримка є основою для сталого розвитку освітніх програм, що мають забезпечувати ринок праці кваліфікованими медичними працівниками.

Для розв'язання даної проблеми, необхідно проаналізувати основні фінансові проблеми, що впливають на фахову передвищу медичну освіту, розкрити причини цих труднощів та запропонувати можливі шляхи вирішення для стабілізації системи.

Програми навчання в медичних коледжах зазвичай тривають 3–4 роки, по закінченню яких студенти отримують диплом фахівця. Однак система медичної освіти в Україні зазнає змін у зв'язку з реформами в освіті та охороні здоров'я, що сприяють модернізації освітнього процесу.

Підготовка кадрів медичної освіти, яка готує фахівців середньої ланки в системі охорони здоров'я, врегульовані Законом України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 №2745-VIII.

Даним законом визначено порядок, умови, форми та особливості здобуття фахової передвищої освіти, регулює суспільні відносини, що виникають у процесі реалізації конституційного права людини на освіту, прав та обов'язків фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у реалізації цього права, а також визначає компетенцію державних органів та органів місцевого самоврядування у сфері фахової передвищої освіти. Цей Закон встановлює основні правові, організаційні, фінансові засади функціонування системи фахової передвищої освіти, створює умови для поєднання освіти з виробництвом з метою підготовки конкурентоспроможних фахівців для забезпечення потреб суспільства, ринку праці та держави.

Потреба в кадрах середньої ланки становлять значну частину медичного персоналу та виконують важливі функції у сфері охорони здоров'я. Їхня кваліфікація впливає на надання медичних послуг і функціонування медичних закладів, особливо в регіонах із дефіцитом лікарів.

Завдяки фахівцям середньої ланки медичні послуги стають доступнішими для населення у віддалених або сільських районах, де саме там найбільше бракує лікарів. У цих умовах середні медичні працівники нерідко беруть на себе основну частину догляду за пацієнтами.

Відповідно до ст. 66 Закону, фінансування фахової передвищої освіти здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, в тому числі шляхом надання відповідних освітніх субвенцій, а також коштів місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством.

У багатьох країнах, особливо тих, що розвиваються, середня медична освіта фінансується недостатньо, що ускладнює можливості для інвестицій у навчальні програми та інфраструктуру.

Бюджетні кошти, виділені на середню медичну освіту в Україні, а переважно це є кошти місцевих бюджетів, які виділяються територіальними громадами підпорядкованим медичним закладам для забезпечення відповідної території медичними кадрами середньої ланки, не завжди забезпечують базові потреби та вцілому не сприяють модернізації освітнього процесу, через що відбувається зношення матеріальної бази, нестача сучасного обладнання для практичних занять.

Так історично склалося, що навчальні заклади середньої фахової передвищої медичної освіти, на відміну від вищих навчальних закладів, мають менше можливостей для залучення додаткового фінансування, таких як гранти, спонсорська підтримка та міжнародні програми. У результаті освітні установи напряму залежать лише від фінансування з бюджету територіальних громад, яке рідко задовольняє їхні потреби у повному обсязі.

Часткова комерціалізація медичної освіти у вигляді платних програм навчання покликана компенсувати недостатнє фінансування, але висока вартість навчання створює бар'єри для вступу, обмежуючи доступ до професії для молоді з нижчими доходами. Це ставить під загрозу рівність можливостей та, в результаті, може вплинути на доступність медичних послуг, особливо в регіонах, де потрібні фахівці середньої ланки.

Для забезпечення стабільного розвитку необхідно збільшити державне фінансування цієї сфери. Це може бути досягнуто шляхом коригування національних та регіональних бюджетів, враховуючи потреби у кваліфікованих кадрах для медичних установ. Системи, які забезпечують медичну освіту середньої ланки, мають отримувати більше коштів для оновлення навчальних матеріалів, оснащення лабораторій і забезпечення високоякісного навчального процесу.

В даному напрямку можна створити спеціалізовані державні програми для підтримки навчальних закладів фахової передвищої медичної освіти, зокрема для їх інфраструктурного розвитку, підвищення кваліфікації викладачів та розробки сучасних навчальних програм. Це дозволить підвищити рівень підготовки здобувачів освіти і забезпечити відповідність освіти сучасним вимогам. Важливо враховувати особливості та потреби різних регіонів країни, зокрема віддалених і сільських районів.

Механізм надання додаткових бюджетних коштів для регіонів із дефіцитом медичних кадрів може стати важливим кроком до рівномірного розвитку середньої медичної освіти.

Також, доцільно звернути увагу, що відповідно до Закону «Про фахову передвищу освіту», який набрав чинності 09.08.2019, не передбачено відшкодування коштів місцевому бюджету, які були витрачені на оплату освітніх послуг здобувачів фахової передвищої освіти, які не являються мешканцями відповідного регіону, де розташований освітній заклад регіонального підпорядкування. Цей фактор також впливає на збільшення фінансових проблем у сфері фахової передвищої освіти.

Фінансові проблеми фахової передвищої медичної освіти є серйозним викликом для розвитку системи охорони здоров'я, адже вони впливають на якість підготовки медичних кадрів, що в свою чергу відображається на рівні медичних послуг. Підвищення ефективності фінансування та удосконалення управління ресурсами є важливими кроками на шляху до забезпечення сталого розвитку медичної освіти.

Отже, передвища медична освіта в Україні переживає період трансформацій, які мають сприяти підвищенню якості медичних кадрів і підготовки до роботи в умовах швидких змін в охороні здоров'я. Проте для досягнення сталого прогресу необхідно вирішити існуючі проблеми фінансування, модернізації програм та покращення умов для працевлаштування медичних працівників.

*Ірина Міхаліс,
начальник відділу контролю у
соціальній галузі та культури
Управління Північно-східного офісу
Держаудитслужби
в Полтавській області*

РУДИМЕНТИ РАЙЦЕНТРУ ТА УПРАВЛІНСЬКІ «ЗВИЧКИ» – ПРИЧИНИ ФІНАНСОВИХ НЕГАРАЗДІВ

15 сільських рад за адміністративною реформою всередині 2020 р. приєдналися до закарпатського міста Хуст. Це — одна з найбільших в області кількість сільрад, що згуртувалися в ОТГ довкола міста. І населення в цих сільрадах мало не вдвічі більше, ніж у самому Хусті, який раніше був райцентром.

Тож очевидно: були сподівання на ефективне господарювання, успішну громаду. Що з того вийшло — можна робити висновки за результатами комплексу контрольних заходів: ревізій, державного фінансового аудиту, моніторингів закупівель, які провели працівники Управління Західного офісу Держаудитслужби в Закарпатській області.

Контролем охопили період із початку 2021 р. і до завершення І кварталу 2024-го. Це — особливий відтинок часу для громади: напередодні 2021 р. утворили ОТГ, пройшли вибори і втретє обрали головою громади людину, яка доти вже дві каденції очолювала місто. Проте третю каденцію міський голова, який, до речі, за даними декларування отримував найбільшу серед мерів усієї України зарплату, не допрацював — наприкінці лютого 2024-го депутати висловили йому недовіру.

Отож, контрольні заходи охопили майже весь час від «повноцінного» старту ОТГ до зміни очільника громади і, є сподівання, такий комплексний аналіз аудиторів стане основою для позитивних змін у господарюванні, прийняття управлінських рішень.

АХІЛЛЕСОВА П'ЯТА — КОМУНАЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА

Дуже часто в муніципальні органи влади депутатами та на управлінські посади приходять місцеві успішні бізнесмени. Тому вони охоче створюють комунальні підприємства.

За дослідженнями моніторингових структур, при цьому, зазвичай, виходять із наступних міркувань: КП будуть завиграшки заробляти; на них можна буде «заробляти» у власну кишеню завдяки бюджетним грошам; туди на «солідні» посади можна прилаштувати потрібних людей, а ще — піаритись. Але на практиці комунальні підприємства здебільшого є збитковими і просто чорною дірою, куди постійно вкидають бюджетні гроші.

У Хустській ОТГ — 15 комунальних підприємств. Ні одне з них не мало «традиції» формувати фінан-

сові плани. Але протягом 2021-го — I кварталу 2024 рр. отримали 92,8 млн грн підтримки з бюджету Хустської ОТГ.

КП «Стадіон Карпати» дали майже 8,9 млн грн. Крім зарплат, із цієї суми понад мільйон пішло на премії. Капітальні інвестиції в ремонт, реконструкцію — майже 66,5 млн грн. Але вони не завершені, в експлуатацію об'єкт не введено, хоча фактично стадіон і будівлі повноцінно використовуються. Там майже рік періодично жили то 18, то 24 спортсмени ГО «ФК Хуст-Сіті». Проте за це проживання, яке обійшлося в 2,1 млн грн і ще 380 тис грн ПДВ, — не платили, футбольний клуб навіть не мав зі стадіоном договору.

КП «Хустпроект» заснували, щоб воно виконувало проекти на будівництво, реконструкцію, робило експертну оцінку, залучало інвестиції тощо. Підприємству виділили 667 тис. грн на зарплату, комп'ютери, програми. Але... надходжень від діяльності з 2019 р. не зафіксовано.

КП «Ізаліс» навесні 2021 р. створили для отримання прибутку з туристичного комплексу із форелевим господарством для сімейного відпочинку. Через два роки комплекс ввели в експлуатацію, його вартість — майже 4,5 млн грн. На зарплати пішло 1,3 млн грн. Але «Ізаліс» жодного дня не функціонував, зроблені водойми так і не побачили рибу. Туристичний об'єкт навіть не перебуває на балансі комунального підприємства. А з весни 2024-го КП «Ізаліс» уже в стадії припинення.

КП «Полігон+» забезпечує для громади розміщення та компостування твердих побутових відходів. Є хронічно збитковим. Із обґрунтуванням необхідності затвердити нові тарифи КП зверталось до міськради ще всередині 2022 р., проте

рішення не прийняли і досі. Розрахункові втрати через невідповідність тарифів — щонайменше майже 1,6 млн грн. Із бюджету КП отримало понад 578 тис. гривень.

Всередині 2021 року міськрада прийняла рішення відокремити від КП «Хустська центральна лікарня імені Віцинського Остапа Петровича» поліклінічне відділення і створити самостійне комунальне підприємство «Лікувально-діагностичний центр». Лікарня мала з Національною службою здоров'я України за контрактовані послуги за пакетом щодо профілактики, діагностики, реабілітації, які перейшли до нового КП, але з ним НСЗУ уклало договір тільки у січні 2023-го. Отож, понад рік пацієнтів обслуговували за гроші з бюджету громади і через це неефективне управлінське рішення непродуктивні витрати склали 11,8 млн гривень.

ГРОМАДА МОГЛА ОТРИМАТИ МІЛЬЙОНИ, ЯКБИ ЗМІНИЛИ ВІДСОТОК СТАВОК

Коли стоїть дилема між надходженням коштів на розвиток громади і тим, що ці надходження мають дати місцеві підприємці, «свої люди» та «електорат», який голосуватиме і на наступних виборах, — зазвичай програє бюджет. Саме такі управлінські рішення приймали, або просто взагалі не приймали у Хустській ОТГ.

Ставки податків на житлову та нежитлову нерухомість у цій громаді — 0,15–0,35%, при максимальному визначеному законодавством розмірі 1,5%. Якби їх підняли хоч до половини із можливого, до 0,75%, то це додало б для розвитку громади майже 43,7 млн гривень.

Один із ключових інструментів поступу, залучення інвестицій, наповнення бюджету і планування

розвитку територій — земля. Але в Хусті її нормативно-грошову оцінку проводили ще майже за десятиліття до створення ОТГ, у 2012 р., хоча нормативні документи передбачають це робити раз на 5–7 років.

Ставка для орендної плати за землю в Хустській громаді — 3% від нормативно грошової оцінки. Зокрема, і для будівництва та обслуговування будівель торгівлі, промисловості. Тільки на землі з цільовим призначенням для електронних комунікацій та для ведення товарного сільськогосподарського виробництва ставка складала 12%. Якби на решту із 3% підняли хоча б до 6%, то тільки за рік на соціальний розвиток громади бюджет отримав би більше 8,4 млн гривень.

РІШЕННЯ АБО НЕ ПРИЙНЯЛИ, АБО ПРИЙНЯЛИ, ТА НЕ ВИКОНУВАЛИ

У ході ревізії аудитори встановили: у Хустській ОТГ не взяли на баланс об'єкти комунальної власності на 48,6 млн грн. А ще — на 141,7 млн грн на балансі накопичені з 2010 року незавершені капітальні інвестиції — 248 об'єктів будівництва, реконструкції, благоустрою. Це — водогони, системи каналізації, дорожнє покриття, відео системи тощо — у них вклали гроші, але

не ввели в експлуатацію. Найбільше це стосується будівництва та реконструкції мереж водопостачання та водовідведення. Мережі навіть не на балансі Хустського виробничого управління водопровідно-каналізаційного господарства. Підприємство також має об'єкти, під якими не оформлені земельні ділянки і не зроблена на них оцінка, технічні документи. Це надалі унеможливлює їх ремонт і утримання.

Через те, що з окремими власниками майна не укладали договори оренди земельних ділянок, бюджет недоотримав понад 130 тис. грн. Через невчасні оплати за оренду комунального майна — 126 тис. грн, земельних сервітутів — майже 77 тис. грн. І ці заборгованості навіть не фіксувалися як дебіторські.

Із 8,27 га земель КП «Полігон+» Хустська ОТГ дала в оренду ТОВ «Закарпатпостачбуд» 0,27 га для встановлення обладнання з сортування та переробки сміття. І ось на цей невеликий шматочок провели нормативну грошову оцінку, а на решту 8 га «Полігон+» так і немає ні оцінки, ні іншої документації. Результат: місцевий бюджет від КП «Полігон+» недоотримав понад 435 тис. грн земельного податку.

Не отримав бюджет і понад 171 тис. грн земельного податку за понад 3 га міського парку, передані КП «Дозвілля». Не реєструвалися ні землі, ні майно і за КП «Ізаліс».

Паркувальні майданчики в місті запровадили рішенням 2019 р. Відтоді облаштували тільки один із семи й отримали... 328 грн замість майже 400 тис. грн, які, розрахунково, могли б.

На біл-бордах громада недоотримала майже 41 тис. грн, бо, як з'ясували аудитори, на їх встановлення міськрада надала 43 дозволи, із яких 42... вже закінчилися. А понад пів-

сотні рекламних конструкцій стояли взагалі без документів і дозволів.

РОБИЛИ ТАК, БО ТАК РОБИЛИ «ЗАВЖДИ»

Хуст десятиліттями був райцентром і, звісно, жителі всіх сіл району там лікувалися, дуже часто вчилися. За нової системи адмінустрою ця «звичка» залишилася — як в інших громад, так і в хустських управлінців. Відтак, за освітні послуги у садочках і школах для дітей з інших 4 громад витрати Хустської ОТГ, не відшкодовані міжбюджетними трансфертами, розрахунково склали понад 9,6 млн грн., а це — 1,7% усіх ресурсів бюджету ОТГ.

На лікування мешканців сусідніх громад теж не було угод про міжбюджетні трансферти і Хуст зі свого бюджету витратив понад 1,3 млн грн. Ще понад 1,1 млн грн пішло на утримання жителів інших ОТГ у Центрі надання соціальних послуг Хустської міськради.

Серед «рудиментів» і ставлення до виплат бюджетникам всіляких премій, допомог. За результатами ревізії таких порушень виявили на майже 2,5 млн гривень.

До прикладу, міському голові та його заступнику понад 162 тис. грн дали до ювілеїв (і ще майже 36 тис. грн нарахували на них), хоча такі «подарунки» нічим не передбачені.

Завищені надбавки за високі досягнення в роботі та виконання особливо важливих справ згодом включали в розрахунок виплат відпущених, ма-

теріальних допомог, а відтак це «тягнуло» і податки та нарахування.

За Програмою транскордонного співробітництва «ЄІСП (Європейський Інструмент Сусідства і Партнерства) Угорщина-Словаччина-Румунія-України 2014–2020 і коштів ЄС» в Хусті реалізовували проєкт «Відновлення історичних пам'яток Сніна-Хуст» і виконали «Реконструкцію дороги до пам'ятника архітектури національного значення «Руїни Хустського замку» з благоустроєм прилеглої території для покращення туристичної привабливості міста Хуста». Вартість робіт із реконструкції завищили на 3,6 млн грн — бо «за звичкою» оплатили ПДВ. Хоча рамковою Угодою між українським урядом та Комісією Європейський Співтовариств і подальшими законами та урядовими постановами такі заходи не обкладаються податками, митними зборами, або іншими стягненнями.

Результати ревізій, аудиту, вимоги та рекомендації за комплексним фінансовим аналізом Управління надало посадовцям Хустської ОТГ. Є сподівання, що їх детально вивчать і впровадять відповідні управлінські рішення, візьмуть до практичного щоденного використання. Адже громада має надзвичайний потенціал — треба тільки раціонально й ефективно ним управляти.

Сергій Туренок,
начальник Управління Західного
офісу Держаудитслужби в
Закарпатській області

РОЗУМНО ГОСПОДАРЮВАТИ НЕ ВАРТО ЧЕКАТИ БЮДЖЕТНІ КОШТИ – ДЕ ПОСТАВИТИ КОМУ?

СПЕЦИФІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ МЕДИЧНОГО ЗАКЛАДУ

З 2018 р. в Україні триває медична реформа. Її суть — змінити систему фінансування закладів охорони здоров'я таким чином, щоб кожен українець міг безкоштовно отримати чіткий перелік медичних послуг та ліків, а лікарі були фінансово мотивовані надавати якомога кращі послуги.

Одним з етапів цієї реформи було перетворення комунальних закладів охорони здоров'я у некомерційні підприємства, які будуть згідно укладених договорів з Національною службою здоров'я України (НСЗУ) отримувати кошти за надані медичні послуги.

Один з таких закладів — Комунальне некомерційне підприємство «Запорізький обласний центр служби крові» Запорізької обласної ради, яке створено у лютому 2020 р. в результаті перетворення комунальної установи «Запорізька обласна станція переливання крові» Запорізької обласної ради.

Вказане підприємство надає медичні послуги щодо комплектування, обстеження, обліку донорських кадрів, заготівлі, переробки донорської крові, виготовлення з неї компонентів і стандартних сироваток,

зберігання, транспортування, розподілу та реалізації продуктів крові, контроль за їх застосуванням закладами охорони здоров'я в порядку та на умовах, встановлених законодавством України.

Таким чином, діяльність Служби крові є спеціалізованою та її основною метою є забезпечення потреб закладів охорони здоров'я в повному обсязі якісними та безпечними продуктами крові.

Слід зауважити, що починаючи з 2020 р. Центром служби крові жодного договору з НСЗУ не укладено через відсутність відповідних послуг за програмами медичних гарантій.

Враховуючи зазначене, фінансування основної фінансово-господарської діяльності продовжує здійснюватися за рахунок бюджетних коштів.

Так, у 2021–2023 рр. підприємство було одержувачем коштів обласного бюджету та отримав 189,8 млн грн, з них: у 2021 р. — 53,1, 2022 — 75,2, 2023-му — 61,5 млн гривень.

Отже, через відсутність можливості укладання договорів з НСЗУ Центр служби крові використовує бюджетні кошти як одержувач без врахування ряду вимог бюджетного законодавства.

НАВІЩО ЗАРОБЛЯТИ БІЛЬШЕ, ЯКЩО БЮДЖЕТ ДОПОМОЖЕ?

Завершена ревізія засвідчила, що підприємство у перевіреному періоді не занадто дбало про ефективне використання отриманих бюджетних коштів — виявлено порушень, що призвели до втрат, на суму майже 15,7 млн гривень.

Зокрема, при обчисленні собівартості лабораторних досліджень для лікувальних закладів підприємство не включило до неї всі фактично понесені витрати, чим порушено низку розпорядчих та нормативних документів. Як встановили аудитори, протягом 2021–2023-го і січня-серпня 2024 р. до собівартості не включалися витрати на оплату праці з нарахуваннями, накладні витрати та амортизаційні відрахування, а у 2021 р. ще й витрати на електроенергію.

У підсумку через неврахування та невиставлення до відшкодування фактично понесених витрат за проведені лабораторні дослідження підприємством недоотримано коштів на загальну суму майже 14 млн гривень.

Так само Центром служби крові недоотримано кошти, коли у березні та червні 2021 р. плазму свіжозаморожену реалізовано за цінами, що нижче встановлених на підприємстві. Плазма продана як непридатна для лікувальних цілей, хоча її непридатність не підтверджено. Цього разу «утекло» повз доходи підприємства 1,3 млн гривень.

Деяку суму доходів також втрачено у 2023-му і січні-серпні 2024 р. через неврахування витрат від браку при розрахунку собівартості окремих компонентів крові та відповідно реалізації препаратів та компонентів крові за заниженою вартістю.

Звичайно, понесені витрати та недоотримані кошти було покрито за рахунок бюджетних, але це стало додатковим тягарем для обласного бюджету.

В той же час підприємством в порушення Закону України «Про публічні закупівлі» погоджено підвищення ціни за одиницю товару (електроенергія) більше ніж на 10% шляхом укладання чотирьох додаткових угод до договору з ТОВ «Запоріжжяелектропостачання», що призвело до незаконних витрат коштів обласного бюджету у загальній сумі 153 тис. гривень.

КОШТИ НА ОПЛАТУ ПРАЦІ ФАХІВЦІВ НЕФУНКЦІОНУЮЧИХ ПІДРОЗДІЛІВ

Слід звернути увагу, що при недоотриманих доходах на суму 15,3 млн. грн підприємство не відчуло дефіциту фінансових ресурсів. Це стало можливим завдяки отриманню завищеного обсягу бюджетних коштів.

Так, Центром служби крові при плануванні фонду оплати праці на 2023–2024 рр. було враховано штатні одиниці структурних підрозділів, розташованих на тимчасово окупованих територіях (міста Токмак, Мелітополь, Бердянськ), при нездійсненні ними у цей період господарської діяльності. Також було враховано компенсаційні виплати на 2024 р., при тому, що фактично протягом 2022–2023 років значна кількість працівників структурних підрозділів звільнилася.

Зазначене призвело до завищення фонду оплати праці на 2023–2024 рр. на загальну суму 16,4 млн грн. Завищений обсяг затверджений Департаментом охорони здоров'я Запорізької обласної державної адміністрації.

Отримані з бюджету кошти підприємством спрямовані на стимулюючі виплати, розмір яких не обмежений.

СПИСАННЯ ПРОСТРОЧЕНИХ ВИРОБІВ МЕДИЧНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Дуже актуальним залишається питання раціонального використання виробів медичного призначення в межах терміну їх придатності. Необхідно відмітити, що медичний заклад найчастіше є останнім у ланцюжку при розподілі медикаментів, а відповідальність за цей розподіл лежить на органах управління.

Так, ревізією встановлено, що через вжиття Департаментом охорони здоров'я Запорізької обласної державної адміністрації та ДП «Медичні закупівлі України» недостатніх заходів щодо перерозподілу залишків витратних матеріалів з критичним терміном придатності, підприємством списано вироби медичного призначення, які отримано у вигляді централізованих поставок, чим завдано збитки державному бюджету на чималу суму — 3,3 млн гривень.

Також наявні факти списання прострочених виробів медичного призначення, придбаних

підприємством за власні кошти, переданих від інших закладів охорони здоров'я або отриманих у порядку благодійної допомоги.

ІНШІ ПОРУШЕННЯ, ЩО ПРИЗВЕЛИ ДО ВТРАТ

Як засвідчила ревізія, не обійшлося й без інших порушень, наслідком яких стали втрати.

Зокрема, внаслідок нарахування та виплати у 2021–2022 рр. премій і надбавок за складність і напруженість у роботі окремим працівникам у розмірах більших, ніж визначено у відповідних наказах, або працівникам, які відсутні у наказах, Центром служби крові проведено незаконні видатки з оплати праці на загальну суму 126,18 тис. гривень.

Протягом січня-липня 2021 р. колишньому директору підприємства встановлено виплату, не передбачену умовами контракту.

У листопаді та грудні 2022 р. завищено вартість харчування донорів, що призвело до зайвих витрат коштів обласного бюджету.

Проведеною інвентаризацією зафіксовано нестачу дизельного пального.

У 2021 р. безпідставно витрачено кошти, отримані від госпо-

дарської діяльності, за відсутності звітів про їх використання та документів, які підтверджують здійснення відповідних витрат.

ПЛІДНА РОБОТА ПІДПРИЄМСТВА ПЛЮС РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ ДОРІВНЮЄ...

В умовах воєнного стану якісне та своєчасне забезпечення продуктами крові набуло особливого значення. Тому, без сумнівів, плідна діяльність Запорізького обласного центру служби крові як спеціалізованого закладу охорони здоров'я є надважливою, особливо зважаючи на близькість лінії фронту.

Разом з тим, ефективне та ощадливе використання фінансових і матеріальних ресурсів не менш важливе, адже кожна розумно витрачена гривня — це запорука фінансового імунітету.

І це стосується будь-якого підприємства чи установи.

Саме тому одночасне втілення цих двох важливих компонентів діяльності призводить до синергії їх позитивних результатів і у підсумку є чудовою інвестицією у сьогодення та майбутнє нашої держави!

Геннадій Ващенко,
начальник управління Східного
офісу Держаудитслужби в
Запорізькій області

Алла Мамонова,
заступник начальника
управління-начальник відділу
контролю у соціальній галузі
та сфері культури управління
Східного офісу Держаудитслужби в
Запорізькій області

ПРОБЛЕМИ ЖКГ ПОЛТАВСЬКОГО РЕГІОНУ

Кожен регіон, стикаючись із житловими проблемами, вирішує їх по-своєму, але існують загально-прийняті підходи та шляхи їх вирішення.

Управління розвитком соціальної економіки регіону буде ефективним, якщо воно буде реалізоване відповідно до затвердженої стратегії розвитку. Соціально-економічний розвиток регіону є об'єктивним процесом, який відбувається під впливом різних факторів, у тому числі історичних, географічних, ресурсних, демографічних тощо.

Як правило, розвиток регіону є суб'єктивним процесом, який відбувається під впливом ефективних управлінських заходів, головним чином з боку держаних органів виконавчої влади, зокрема і на регіональному рівні.

Розвиток житлово-комунального господарства за останній час гальмується негативними тенденціями, пов'язаними з нестабільністю національної економіки

спричиненою не тільки збройною агресією російської федерації, а також і прийняттям рішень, які негативно впливають на його розвиток.

Тому вдосконалення житлово-комунального господарства України залишається одним із важливих напрямків ринкової економіки, зміцнення громадянської позиції суспільства, стимулювання продуктивної зайнятості та підприємницької ініціативи населення. З метою покращення житлово-комунального господарства доцільно було б прийняти міри стосовно захисту прав споживачів на відповідність галузевим стандартам; встановити прямі взаємовідносини між споживачами житлово-комунальних послуг та низовими виробниками послуг; антимонопольне регулювання ринку, головним чином з точки зору ціноутворення на житлово-комунальні послуги.

Сучасне управління житлово-комунального господарства повинно передбачати призначення

стратегічних і тактичних цілей, де стратегія має у першу чергу визначати перспективи розвитку житлово-комунального господарства в регіоні як системи відповідно до змін у зовнішньому середовищі, які проявляються в його конкурентних позиціях, структурі, системі цінностей, мотивації та контроль житлового персоналу та комунальних служб.

Однією зі специфічних ознак житлового сектору є територіальне відокремлення житлово-комунальних служб, які вимагають надійної цілодобової роботи. Вирішення цих проблем вимагає з'ясування галузевих проблем та перспективних напрямів їх вирішення.

Основними проблемами ЖКГ міста Полтава наразі є високий ступінь зносу житлового фонду, занадто низька фінансова забезпеченість у коштах на капітальний ремонт, у багатьох випадках незадовільний стан прибудинкових територій, висока аварійність ліфтів, занадто завищена ціна на теплоносії, несвоечасний вивіз побутових відходів, незадовільний стан автомобільних доріг, занадто мала забезпеченість технікою для прибирання вулиць, недосконалість графіку руху міського пасажирського транспорту тощо.

З метою вирішення зазначених нагальних питань доцільно було б забезпечити проведення капітальних ремонтів місць загального користування, вивести з експлуатації аварійне житло, переглянути систему тарифоутворень, здійснити заміну аварійних ліфтів, перейти на альтернативні види палива, оптимізувати рівень завантаженості теплогенеруючих потужностей, посилити державний контроль за санітарним очищенням вулиць, перейти від ямкового до капітального ремонту автодоріг з використанням інноваційних технологій, здійснити закупівлю нового міського транспорту тощо.

Ще одним із факторів, які негативно впливають на розвиток житлово-комунального господарства є недобросовісне, неефективне, а у деяких випадках і незаконне використання фінансових ресурсів, які спрямовуються як з державного так і з місцевого бюджету.

Зокрема, в одній з установ житлово-комунального господарства міста Полтави зафіксовано порушення, що призвели до втрат (збитків) фінансових і матеріальних ресурсів на загальну суму майже 50 млн гривень.

Так, недостатній контроль з боку керівництва за наявними товарно-матеріальними цінностями (піщано-сольова суміш та сіль з антизлежувачем) призвело до їх нестачі на суму майже 38 млн грн.

Крім того, здійснювалася оплата завищеної вартості наданих послуг з прибирання вулиць та інших територій Полтавської міської територіальної громади на суму майже 1 млн гривень.

Незважаючи на зазначені недоліки керівництвом установи здійснювалися різного роду виплати надбавок та премій у завищеному

розмірі, загальна сума виплат яких сягає понад 8 млн гривень.

Аналогічні недоліки встановлені і при проведенні ремонтно-будівельних робіт доріг, тротуарів тощо, де за результатами контрольних заходів встановлено незаконне використання коштів на суму майже 0,5 млн гривень.

Окремою категорією діяльності у сфері житлово-комунального господарства територіальної громади є управління відходами.

За чинним Законом про житлово-комунальні послуги, муніципалітет на конкурсних засадах визначає компанію-перевізника твердих побутових відходів, яка може бути як приватною, так і комунальною.

Вивезення ТПВ на території громад забезпечувалось відповідними комунальними підприємствами, які у деяких випадках не мали спеціальної техніки та як наслідок, виникала необхідність в укладанні відповідних договорів з приватними структурами, що своєю чергою негативно впливало на санітарний стан міста та повного задоволення потреб населення.

Варто зауважити, що в окремих населених пунктах взагалі вивіз твердих побутових відходів у 2023-му та січні-жовтні 2024 р. не здійснювався, що свідчить про не повне виконання своїх функцій відповідними управліннями ЖКГ та комунальними підприємствами, не сприяє максимізації корисного ефекту від їх діяльності в частині задоволення потреб мешканців громади.

Крім того, в ході заходів державного фінансового контролю, здійснювались огляди (візуальним шляхом) дорожніх покриттів під час яких встановлено, що в окремих населених пунктах громади стан дорожнього покриття знаходиться в незадовільному стані, при цьому, комунальні установи при наявності інших джерел фінансування робіт, пов'язаних із будівництвом, реконструкцією, ремонтом та утриманням автомобільних доріг, не здійснювались заходи щодо залучення позабюджетних коштів на розвиток житлово-комунального господарства громади.

Отже, в житлово-комунальному господарстві Полтавського регіону існує ряд проблем, які потребують вирішення, при цьому установами не тільки не забезпечуються заходи для покращення житлово-комунальної сфери, а й здійснюються видатки з порушенням фінансової дисципліни та надаються послуги не повному обсязі.

Ростислав Щербенко,
заступник начальника
управління — начальник
відділу контролю у галузі
промисловості, енергетики,
транспорту, фінансових послуг,
ЖКГ, інфраструктури та зв'язку
Управління Північно-східного офісу
Держаудитслужби
в Полтавській області

ОКРЕМІ НЮАНСИ ТА ОБМЕЖЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ

Перемога в конкурентній процедурі завжди вимагає від учасників торгів ретельної підготовки тендерної пропозиції та її документального підтвердження. І сьогодні, в деяких випадках, діюче законодавство надає можливість потенційному постачальнику «реабілітуватись», якщо він ймовірно через відсутність певного досвіду або неуважність не одразу подав досконало оформлені документи, допустив неточності та помилки, що не впливають на результати торгів.

Йдеться про можливість виправлення протягом встановленого часу невідповідностей в інформації та (або) документах, що подані учасником процедури закупівлі у своїй тендерній пропозиції.

Випадки припущення таких невідповідностей є частим явищем.

Водночас, як показує практика проведення моніторингів закупівель, надання учасникам закупівель можливості провести відповідні виправлення не завжди відбувається з чітким дотриманням норм закону.

Так, ст. 29 Закону України «Про публічні закупівлі» (далі — Закон) передбачені вимоги щодо розгляду та оцінки тендерних пропозицій учасників, які беруть участь в торгах за певними предметами закупівель. Відповідно, дана норма висвітлює основні аспекти, яких повинен дотримуватися замовник при розгляді та оцінці тендерних пропозицій учасників після встановлення ним у тендерній документації певних критеріїв і методик оцінки. Після оцінки всіх тендерних пропозицій замовник розглядає на відповідність вимогам тендерної

документації пропозицію учасника, яка визначена найбільш економічно вигідною.

Разом з цим, відповідно до ч. 16 зазначеної статті Закону, у випадку виявлення замовником під час розгляду тендерної пропозиції учасника невідповідності в інформації та (або) документах, що подані ним у тендерній пропозиції та (або) подання яких вимагалось тендерною документацією, він повинен розміщувати у строк, який не може бути меншим ніж два робочі дні до закінчення строку розгляду тендерних пропозицій, повідомлення з вимогою про усунення таких невідповідностей в електронній системі закупівель.

Встановлена норма Закону дає замовнику можливість не відхиляти найбільш економічно вигідну пропозицію у разі, якщо вона містить невідповідності в інформації та (або) документах, виправлення яких допускається чинним законодавством. Тим самим, замовник може економити як кошти, так і час, який був би втрачений за умови повторного оголошення торгів.

Водночас, п. 43 Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, що були затверджені

постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 №1178 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 12.05.2023 №471), далі — Особливості, зазначає, що під невідповідністю розуміються не лише помилки і неточності у складі тендерної пропозиції учасника, а й відсутність у складі тендерної пропозиції інформації та (або) документів, подання яких передбачається тендерною документацією.

На перший погляд здається, що законодавець дозволив виправити практично всі невідповідності в тендерній пропозиції. Але ж тут є певні обмеження. А отже, не дозволяється надавати учасникам другий шанс та, відповідно, замовник безумовно відхиляє пропозицію учасника у разі відсутності в складі його тендерної пропозиції:

- забезпечення тендерної пропозиції, якщо таке забезпечення вимагалось замовником;
- інформації (та (або) документів) про технічні та якісні характеристики предмета закупівлі, які пропонуються учасником процедури в його тендерній пропозиції.

Так, наприклад, пропозиція учасника повинна бути відхилена, якщо на вимогу тендерної документації він взагалі не завантажив забезпечення тендерної пропозиції в електронну систему закупівель. Натомість недоліки в оформленні забезпечення (наприклад, банківської

гарантії) як-от помилки в тексті, не додана ліцензія на банківську діяльність або довіреність на особу, що підписала забезпечення тендерної пропозиції і такі інші, можуть бути виправлені учасником.

Також пропозиція учасника відхиляється без можливості виправлення, якщо в ній відсутня інформація та (або) документи про технічні та якісні характеристики предмета закупівлі (інформація, документи учасником не надані). Натомість невідповідністю в інформації та (або) документах, які надаються учасником процедури закупівлі на виконання вимог технічної специфікації до предмета закупівлі відповідного до того ж п. 43 Особливостей вважаються помилки, виправлення яких не призводить до зміни предмета закупівлі, запропонованого учасником процедури закупівлі у складі його тендерної пропозиції, найменування товару, марки, моделі тощо.

Але ж часто замовники приймають за невідповідність відсутність документів, які стосуються технічних та якісних характеристик предмета закупівлі, помилково вважаючи, що це не призводить до зміни предмета закупівлі, найменування товару, марки, моделі тощо.

Доречи, як приклад — моніторинг закупівель, проведений управ-

лінням Східного офісу Держаудитслужби в Донецькій області в червні 2024 р. За його результатами встановлено, що замовник (вугледобувне підприємство Донецької області) розмістив в електронній системі закупівель повідомлення з вимогою про усунення невідповідностей учасником — переможцем закупівель (збагачувальною фабрикою), шляхом завантаження переліку методів основних процесів переробки для розрахунку практичного балансу збагачення вугілля, який на дату кінцевого строку подання тендерних пропозицій був відсутній у складі тендерної пропозиції учасника. Цілком зрозуміло, що технологічні процеси переробки вугілля впливають на його якісні характеристики, зокрема марку.

Отже, замовник, замість відхилення пропозиції, яка не відповідала умовам технічної специфікації щодо предмета закупівлі, розмістив повідомлення з вимогою про усунення невідповідностей за відсутності на те законодавчих підстав.

Поряд з цим, якщо тендерна пропозиція учасника процедури закупівлі містить згадані невідповідності в технічній частині, що не призводить до зміни предмета закупівлі, найменування товару, його марки, моделі тощо, замовник надає можливість на їх виправлення. І тут деякі замовники замість того, щоб надати учаснику з найнижчою ціновою пропозицією можливість «провести роботу над помилками», укладають договори на придбання товару за більшою ціною.

А ще трапляється і таке, коли замовник нібито виявляє невідповідності в поданих учасником документах, хоча надання таких документів навіть ним не вимагалось.

Причини подання надлишкової інформації можуть бути викликані зацікавленістю учасника якнайкраще презентувати себе або наявністю сформованого стандартного пакету документів, якій він зазвичай подає для участі у закупівлях аналогічного напрямку.

Тут слід звернути увагу, що подання учасником додаткових відомостей не забороняється законодавством у сфері закупівель та не може бути підставою для відхилення. Адже Особливостями чітко визначено, що замовник розміщує вимогу щодо усунення учасником невідповідностей лише стосовно тих документів (інформації), подання яких було передбачено тендерною документацією.

Отже, якщо учасник за власної ініціативи завантажив у складі тендерної пропозиції документ із помилками, надання якого замовником не вимагалось, то в замовника відсутні підстави вимагати як усунення невідповідностей, так і відхиляти тендерну пропозицію учасника.

Важливим моментом є виявлення у тендерній пропозиції будь-якої недостовірної інформації, що є суттєвою під час визначення результатів торгів. У разі виникнення сумнівів, замовник може скористатися своїм правом на звернення до третіх осіб за підтвердженням наданої учасником інформації, та, у разі підтвердження недостовірності

наданої учасником інформації, має безумовне право відхилення такої тендерної пропозиції без надання можливості виправлень невідповідностей.

Підсумовуючи, варто зауважити, що надання можливості на виправлення невідповідностей (у разі їх виявлення замовником) у тендерній пропозиції учасника процедури закупівлі, у випадках, що передбачені законодавством у сфері закупівель — обов'язок замовника, а не його право. А враховуючи те, що замовник не може розміщувати щодо одного і того ж учасника процедури закупівлі більше одного повідомлення з вимогою про усунення невідповідностей в інформації та (або) документах (крім випадків, пов'язаних з виконанням рішення органу оскарження), аналізуючи пропозицію учасника, він має одразу виявити всі невідповідності, що підлягають виправленню. Та ненадання замовником можливості учаснику виправити всі наявні невідповідності тендерної пропозиції, звісно, за наявності на те підстав, є порушенням прав учасника.

Тамара Білецька,
головний державний аудитор
відділу контролю у сфері закупівель
управління Східного офісу
Держаудитслужби
в Донецькій області

УРЯДОВИЙ БЮЛЕТЕНЬ

ПРО СПРИЯННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЮ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙНИХ МЕРЕЖ ТА НАДАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙНИХ ПОСЛУГ

П'ятого січня 2025 року набрав чинності Закон України від 17 грудня 2024 року № 4150-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо сприяння забезпеченню сталого функціонування електронних комунікаційних мереж та надання електронних комунікаційних послуг, а також заборони демонтажу електронних комунікаційних мереж в умовах надзвичайного та воєнного стану» (далі – Закон).

Законом внесені зміни до Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку електронних комунікаційних мереж», зокрема доповнено новою статтею 19. Цією статтею визначено, що в умовах воєнного стану замовнику дозволяється розміщення технічних засобів електронних комунікацій на елементах інфраструктури об'єкта доступу до укладення договору з доступу з метою надання

електронних комунікаційних послуг для забезпечення потреб військових формувань, створених відповідно до законодавства України, за умови обов'язкового повідомлення власника інфраструктури об'єкта доступу про проведення таких робіт та звернення до нього для укладення договору з доступу до інфраструктури відповідного об'єкта доступу не більш як через один місяць з дня розміщення зазначених технічних засобів та укладення договору з доступу до інфраструктури відповідного об'єкта доступу не більш як через чотири місяці з дня розміщення зазначених технічних засобів.

Забороняється розбирання (демонтаж) технічних засобів електронних комунікацій, розміщених із дотриманням вимог цього Закону, в умовах надзвичайного та воєнного стану, крім випадків здійснення таких дій за рішенням замовника чи за рішенням суду.

Також Законом внесені зміни до Закону України «Про електронні комунікації» та визначено, що в умовах надзвичайних ситуацій, надзвичайного та воєнного стану Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації, вій-

ськово-цивільні або військові адміністрації (у разі їх утворення) та органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень надають допомогу постачальникам електронних комунікаційних мереж та/або послуг з метою забезпечення сталого функціонування електронних комунікаційних мереж та надання електронних комунікаційних послуг, ліквідації пошкоджень, спричинених стихійним лихом чи воєнними діями, та усунення їхніх наслідків, придбання необхідних матеріальних ресурсів, а також сприяють у наданні для зазначених цілей людських ресурсів, транспортних та інших технічних засобів.

ПРО ПЕРЕЛІК ПОСАД ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ КАТЕГОРІЙ “Б” І “В”, КАНДИДАТИ НА ЗАЙНЯТТЯ ЯКИХ ЗОБОВ’ЯЗАНІ ВОЛОДІТИ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Кабінет Міністрів України своєю постановою від 14 січня 2025 року № 34 затвердив перелік посад державної служби категорій “Б” і “В”, кандидати на зайняття яких зобов’язані володіти англійською мовою.

До такого переліку віднесені:

1) посади державної служби категорії “Б”, які передбачають здійснення повноважень керівника державної служби у державних органах;

2) посади державної служби категорій “Б” і “В”, за якими закріплені такі посадові обов’язки (завдання та функції), які передбачають обов’язкове використання англійської мови під час їх виконання:

- підготовка та здійснення заходів, пов’язаних із міжнародним співробітництвом у сфері діяльності державного органу, забезпечення координації міжнародної взаємодії з іноземними державами, між-

народними організаціями та установами;

- забезпечення представництва інтересів держави під час урегулювання спорів, розгляду в закордонних юрисдикційних органах справ за участю іноземного суб’єкта та України і заяв, пов’язаних із відшкодуванням шкоди, заподіяної внаслідок міжнародного збройного конфлікту на території України, розроблення та впровадження міжнародного механізму відшкодування такої шкоди;
- підготовка та здійснення заходів щодо залучення кредитів (позик), що здійснюються державою (місцевими фінансовими органами) або під державні (місцеві) гарантії від іноземних держав, іноземних фінансових установ і міжнародних фінансових організацій для реалізації інвестиційних проєктів, фінансування бюджету або здійснення правочинів з державним (місцевим) боргом;
- безпосередні розроблення (участь у розробленні), виконання (участь у виконанні) та експертиза (участь в експертизі) міжнародних договорів, які надходять англійською мовою (зокрема у разі укладення таких договорів англійською мовою), з іноземними державами, міжнародними організаціями та ЄС, супровід міжнародної технічної допомоги, участь у підготовці меморандумів; забезпечення участі у керівних та моніторингових органах Спільних операційних програм прикордонного співробітництва;
- підготовка та забезпечення виконання програмних документів і планів заходів у сфері європейської та євроатлантичної інтеграції, зокрема тих, що спрямовані на виконання Угоди про асоціацію між

Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, зобов'язань України у зв'язку із започаткуванням переговорного процесу із вступу України до ЄС і домовленостей між Україною та ЄС та забезпечення співробітництва між Україною та НАТО з метою підготовки до набуття членства в ЄС та НАТО;

- участь у виконанні інших зобов'язань України у сфері європейської та євроатлантичної інтеграції;
- виконання функцій у галузі співробітництва із Світовою організацією торгівлі, зовнішньоекономічної діяльності, що передбачає взаємодію з іноземними суб'єктами;
- участь у переговорах та інша взаємодія з представниками іноземних держав, проектів та програм, включаючи проекти (програми) міжнародної технічної допомоги;
- проведення експертизи документів (проектів документів), складених англійською мовою;
- провадження правоохоронної діяльності, що передбачає безпосередню взаємодію з іноземцями та особами без громадянства, іноземними юридичними особами;
- підготовка (участь у підготовці)

відповідей на звернення іноземців та осіб без громадянства, іноземних юридичних осіб до органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, викладених англійською мовою;

- здійснення редагування проектів документів, що розробляються англійською мовою;
- адміністрування та надання публічних послуг іноземцям та особам без громадянства, що ведеться англійською мовою;
- здійснення (участь у здійсненні) листування з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями іноземних держав, органами міжнародних (міждержавних) організацій (об'єднань), що ведеться англійською мовою;
- забезпечення планування, здійснення та оцінки ефективності зовнішніх комунікацій державного органу, що ведуться англійською мовою, висвітлення та моніторинг діяльності державного органу в медіа, координація та організація проведення консультацій з громадськістю, а також інших публічних заходів (зустрічі, переговори тощо) з представниками різних цільових аудиторій, моніторинг та аналіз іноземних інформаційних джерел, підготовка інформаційних матеріалів, дизайн та наповнення веб-сайтів, що ведуться англійською мовою;
- реєстрація вхідної та вихідної кореспонденції, що викладена англійською мовою, надсилання вихідної кореспонденції, що викладена англійською мовою;
- здійснення координації, моніторингу і контролю за діяльністю державних органів у рамках впровадження міжнародних

угод, договорів між Україною та ЄС або іншою іноземною державою;

- забезпечення реалізації комплексу завдань, програм, проектів, робіт, спрямованих на розвиток та впровадження інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій, розроблення політик захисту інформації, розроблення вимог до захисту інформації в державному органі, що передбачають використання англійської мови;
- здійснення організації та забезпечення проведення засідань, нарад, зустрічей, інших офіційних заходів у межах державного органу, його апарату (секретаріату), поза його межами або в інших державних органах в межах повноважень, в яких беруть участь представники іноземних держав;
- організаційне та експертно-аналітичне забезпечення здійснення заходів протокольного і церемоніального характеру, відряджень керівництва державного органу за межі України та підготовки адміністративної звітності за результатами зазначених заходів, прийом міжнародних делегацій, підготовка проектів програм закордонних візитів та робочих поїздок, пропозицій щодо складу учасників делегації, а також проектів програм візитів в Україну глав іноземних держав, спеціальних представників глав іноземних держав, керівників міжнародних організацій та інших представників.

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЦЕСНОГО ПІДХОДУ В ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНАХ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ

З метою запровадження систематичного перегляду процедур і робочих процесів для їх постійного вдосконалення, цифровізації, підвищення якості результатів, встановлення єдиних стандартів організації ефективної роботи центральних органів виконавчої влади Кабінет Міністрів України 17 січня 2025 року прийняв постанову № 50, якою затвердив Порядок проведення аналізу та оптимізації робочих процесів у центральних органах виконавчої влади (далі – Порядок).

Відповідно до Порядку робочий процес — обмежена у часі, повторювана у певній послідовності сукупність операцій, виконання яких спрямоване на отримання результату, необхідного для здійснення функції державного органу та/або надання послуги. Оптимізацією робочого процесу є комплекс заходів, спрямованих на підвищення ефективності робочого процесу шляхом зниження витрат, скорочення тривалості, підвищення результативності, якості та орієнтованості на споживача його результатів, а також встановлення прозорих правил та єдиних стандартів.

Цілями заходів з оптимізації робочих процесів є:

- оптимізація витрат державного бюджету на здійснення основних функцій та забезпечення діяльності державних органів, надання ними послуг;
- скорочення трудомісткості та/або часу на здійснення основних функцій державних органів та забезпечення діяльності цих державних органів, надання ними послуг без втрати якості результатів;
- забезпечення/підвищення результативності здійснення основних функцій державних органів у разі зменшення чи незмінності обсягів залучених ресурсів;
- підвищення якості результатів роботи державних органів, зокрема за рахунок орієнтованості на запити (вимоги) споживачів робочих процесів.

Крім того, Кабінет Міністрів України прийняв розпорядження від 17 січня 2025 р. № 39, яким запровадив щоквартальне до 10 числа наступного місяця звітування про стан проведення аналізу та заходів з оптимізації типових робочих процесів.

ЗМІНЕНО ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ПЕРЕВІРОК ЗАКУПІВЕЛЬ

Кабінет Міністрів України постановою від 21 січня 2025 року № 57 вніс зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 01 серпня 2013 року № 631, якою затверджено Порядок проведення перевірок закупівель Державною аудиторською службою, її міжрегіональними

територіальними органами (далі – Порядок).

Порядок доповнено підставою для проведення перевірки закупівель, а саме виникнення обґрунтованої потреби в документальній і фактичній перевірці встановлених таких фактів:

- поділу предмета закупівлі на частини з метою уникнення проведення відкритих торгів/спрощених закупівель у визначеному законодавством порядку;
- придбання товару за укладеним договором (договорами) без дотримання встановлених законодавством вимог щодо локалізації його виробництва;
- придбання товарів без використання електронного каталогу та/або укладення договорів, якими передбачено оплату товарів без використання електронного каталогу, у разі, коли його застосування є обов'язковим відповідно до вимог законодавства.

Складення документів в електронній формі та проведення перевірок закупівель за документами, складеними в електронній формі, відповідно до цього Порядку здійснюються з урахуванням особливостей, передбачених пунктами 61–65 Порядку проведення інспектування Державною аудиторською службою України, її міжрегіональними територіальними органами, затвердже-

ного постановою Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2006 р. № 550.

Змінено норми щодо програми перевірки закупівель, зокрема, її не потрібно складати в двох примірниках. Копія цього документа подається керівнику замовника чи його заступника посадовою особою органу державного фінансового контролю, яка проводить перевірку закупівель, на вимогу.

Уточнено, що аналіз інформації щодо проведення закупівель, оприлюдненої в електронній системі закупівель, проводиться за місцезнаходженням органу державного фінансового контролю або замовника чи за місцем розташування об'єкта його права власності. На письмову вимогу посадової особи органу державного фінансового контролю керівник замовника або уповноважена ним особа зобов'язані подати протягом трьох робочих днів з дня отримання вимоги, якщо інший строк не визначено вимогою (але не менше ніж один робочий день), в електронній або паперовій формі у трьох примірниках завірені копії усіх необхідних для перевірки документів і відомостей, що перебувають у володінні замовника, у тому числі тих, які не оприлюднено в електронній системі закупівель, що, зокрема, підтверджують факти виявлення порушень.

Змінами доповнено підстави для зупинення перевірки закупівель, до яких віднесено термінове виконання інших завдань відповідно до повноважень, передбачених Законом України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні», а також зупинення внаслідок дії непереборної сили, на період воєнного або надзвичайного стану на території України чи в окремих її місцевостях.

РАЗОМ МИ СИЛЬНІ

ЖИТТЯ - КРИШТАЛЬ. КРИШТАЛЬ - ЖИТТЯ

(реальна історія)

*Жінка вазу з кришталю
На асфальті продавала,
Щоб помститись без жалю
Й дати відсіч москалю –
Кошт для ЗСУ збирала.*

*– Лише гляньте, як нова.
Грошей прошу не багато, –
Й в кошик руку просува,
Тихо мовила слова:
«В мене син пішов в солдати»...*

*В очах сірих – біль печаль,
Смуток, розпач і тривога.
Разом з тим, немов скрижаль,
Напис в них: «Піде москаль.
Бог прийде нам в допомогу»!*

*– На потребу – гроші ось,
Не візьму я вашу вазу.
Ні, не взяти не вдалось,
Погодитись довелось,
Образ матері ТАК вразив!*

*«Не здолає ніхто нас,
Не зламає нашу волю,
Кажуть: «Кращий лікар-час»,
В серцях ще вогонь не згас,
Тліє і щемить до болю.*

*Ціна вазі цій – життя!
Злеті долі і падіння,
В ній – минуле, в ній – буття,
В ній гріховність й каяття...
Непокірність і терпіння...*

*...Жінка вазу з кришталю
на асфальті продавала,
щоб помститись москалю,
дати відсіч без жалю,
– Ви візьміть її, – благала.*

*А тим часом десь далеко вілла в розкоші
стояла, яхта тихо відпливала...*

Галина Кутащук,
головний державний аудитор
Департаменту моніторингу
та перевірок закупівель

Науково-виробничий журнал
«Фінансовий контроль»
є засобом масової інформації, в якому друкуються офіційні,
науково-виробничі, нормативні виробничо-практичні
та інформаційні матеріали Державної аудиторської служби
України та авторів з інших органів державної влади,
наукових організацій і закладів
вищої освіти України та з-за кордону

(044)-468-21-47
fincontrolnew.com.ua
dficontrol@ukr.net

9 786177 228874